

Četrus bērnu māmiņas Elīnas Herbertas atziņas.

→ 6. lpp.

Kādi ir Vērša gadā dzimušie

Pēc ķīniešu horoskopa šodien sākas Vērša gads. Līdzīgi kā citus svešzemju svētkus un uzskatus daļa sabiedrības pieņem, daļai tie neko nenožīmē, citus to pieminēšana pat kaitina.

Puspajokam jautājām četriem Vērša gadā (1913., 1925., 1937., 1949., 1961., 1973., 1985., 1997., 2009. un 2021.) dzimušajiem kuldīdzniekiem, kāda ir viņu attieksme pret horoskopā sacīto. Vai Vērši ir pacietīgi, savaldīgi, lēnīgi, stūrgalvīgi, mērķtiecīgi un ārkārtīgi strādīgi? Kādu vezumu dzīve tiem uzskraujot, tādu tie velkot. Tiem nepatīkot straujas, neprognozētas pārmaiņas. Tie stingri ievērojot disciplīnu. Dusmojoties reti, bet, ja līdz tam nonāk, tad pamatīgi.

Gan adrenalīns, gan plāns

„Šad tad horoskopus lasu, bet neaizraujos. Pievērsu uzmanību dzimšanas mēnesim, nevis gadam,” saka Beāte Vītoļiņa. „Lēnīga? Šķiet, ka ne tikai es, bet arī citas kursabiedrenes, kas dzimušas Vērša gadā, ir ar pretēju raksturu: aktīvas un runīgas. Varu piekrist, ka straujas pārmaiņas gan mums nepatīk. Latvijas Universitātes Rīgas 1. medicīnas koledžā pēdējā kursā mācos par ārsta palīdzi, un, kad pēkšņi maina lekciju sarakstu, neapmierinātība ir liela. Visas strādāsim ātrajā palīdzībā, tāpēc nevar teikt, ka esam lēnīgas. Man patīk adrenalīns, bet arī stabilitāte un turēšanās pie plāna.”

„Lēnīgs neesmu, strādīgs – jā”

„Horoskopus īpaši nemeklēju un nelasu, bet, ja kādreiz par tiem ir saruna, tad iesaistos,” smeļ Ziedonis Buks. „Tam, ka es būtu lēnīgs un pacietīgs, nevaru piekrist. Stūrgalvīgs un mērķtiecīgs gan: jaunībā vairāk stūrgalvīgs, tagad mērķtiecīgs. Strādīgs esmu – tam piekritu. Man patīk daudz laika pavadīt mūsu lauku īpašumā *Dižpurviņi* Rendas pusē. Tur jāpalīdz tēvam. Kādreiz man patika arī pilsētā, bet tagad vairāk sliecos uz laukiem: labāk veselībai, redzu tajos nākotni. No rīta līdz vakaram varu tur darboties ar prieku. Piedalījāties konkursā par sakoptāko lauku sētu, dabūjām otro vietu. Tas arī liecina par to strādīgumu.”

Ja ir tā teikusi, tā būs

„Dzimšanas gada horoskopam uzmanību nepievēršu, bet mēneša horoskopus reizēm lasu. Esmu Auns,” saka Vita Vīgante. „Kā par tiem saka, tāda arī esmu: ātra, aša, man patīk pieņemt lēmumus, sacensties. Neapgāžama: ja esmu tā teikusi, tad tā būs. Caur uguni un ūdeni, bet tam tā jābūt. Stūrgalvība man atbilst. Arī par strādīgumu varu piekrist. To vezumu vilkšu: kur darbs, tur maize.”

Ratus ar četrkantīgiem riteņiem nepavilk

„Horoskopiem nepievēršu uzmanību, neesmu lasījusi, ko katram piedēvē,” saka Liksma Pūre. „Nezinu, vai esmu ietiepīga. Pacietīga esmu. Manā gadījumā vairāk tāpēc, ka Bībelē rakstīts: jā lai ir jā un nē lai ir nē. Nezinu arī, vai esmu savaldīga. Varu turēties pie pieklājības normām, ja vajag, bet emocijas noteikti izrādu – neturu sevi. Lēnīgu sevi pat iedomāties nevaru. No rīta eju uz darbu, pēc tam uz austuvi, tad mājas darbus apdaru, zeķes adu, galdautus tamborēju. Diena beidzas pusdivos naktī. Kad varēja ceļot, brīvdienās daudz kur braucu. Par vezuma vilkšanu nevaru piekrist: ir reizes, kad varu ļoti daudz, bet, kad kļūst par smagu, no kaut kā jāatsakās. Kad aizgāju no diakonijas centra vadības, mans pamatojums bija: nevaru pavilk ratus ar četrkantīgiem riteņiem.”

Jolanta Hercenberga,
personisko arhīvu foto

Skrundas novada deputāti atbild: kas padarīts, kas ne. Pārsteigums – vietējie savus priekšstāvjus nezina. → 8.-9. lpp.

Raivis Jasinskis: datorspeciālists ar žongliera talantu. → 5. lpp.

Skolas pagastos – par attālinātajām mācībām. → 2. lpp.

Kā novados bērnus reģistrēs nākamajam mācību gadam. → 4. lpp.

150 kaklasaites no visas pasaules izstādē Raņķos. → 16. lpp.

PADOMU LAPPUSĒ:

- kā acis atpūtināt no pārslodzes,
- ko iesākt, ja bērns aizrijas,
- kā tagad izveidot dārzu uz palodzes.

→ 14. lpp.

Otrdien, 16. februārī:

- V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas grāmata un 101. jubileja.
- Nīkrācē cilvēki jūtas noguruši.
- Savā arodā – pārdevēja Liene Baika.
- Pasaules hokeja čempionāts būs Rīgā.

REDZĒJUMS

Kā nezaudēt pašiem sevi?

Inguna Spuleniece

Nupat aizpildīju kārtējo anketu naivā cerībā uz dāvanu karti kādā Rīgas tirdzniecības centrā. Apbrīnojamā kārtā jautājumi aizsākās ar manu iepirkšanās paradumu maiņu pandēmijas laikā, plūstoši nonāca līdz satiksmes līdzekļu izmantošanai, attālinātā darba blaknēm vai labumu, tad man tika pajautāts, vai potēšos pret kovidu, bet visvairāk aizdomāties lika jautājumu sadaļa par to, kā šajā laikā jūtos, kas grūtā brīdī atbalsta (ģimene, kolēģi, draugi), kā kovidis ietekmē manu attieksmi pret dzīvi un pārējiem.

Kāds paziņa, jauns puisis, kurš vairāk nekā divus gadus nostrādājis būvniecības, dārza, sporta un citu preču lielveikalā, meklē citu darbu. Vairs nespējot paciest klientu neiecietību, pat rupjību. Īpaši tā pieņēmusies spēkā tagad, kad pircējs drīkst veikalā ieiet, drīkst arī noskatīt preci un tad to pasūtīt pa tālruni, stāvot ārpusē. „Es saprotu, ka tas visus trācina, ka visi mājās nosēdējušies, noguruši no

„Gan jau agri vai vēl vīrusu uzveiks vai pieradināsim, bet vai atgriezīsimies iepriekšējo attiecību līmeni?”

neziņas par nākotni, bet es jau arī dzīvoju šādos apstākļos. Tomēr tas nenozīmē, ka es pret klientu drīkstu būt rupjš,” puisis nav mierā ar peramā zēna lomu.

Neiecietībā pret pārdevējiem, preču izplatītājiem, dažādiem aģentiem gan tālruna sarunās, gan klātienē piekeru arī sevi. Tā teikt, ja man nav laba oma, tad sabojāšu to arī tev. Bet cauri visam jūtu arī bailes. It kā

jau nekas: ir darbs, ko var darīt arī attālināti, kovidā gadījumi tuvāko radu un paziņu lokā visi bijuši viegli pārciešami, vismaz šobrīd ģimene ir vesela. Tomēr bailes nepazūd. Tās rada nīgrumu pret apkārtējiem, vēlmi ar greizu aci skatīties kaimiņu pagalmā – vai tik tur nenotiek neatļauta pulcēšanās, par ko vajadzētu ziņot attiecīgajām iestādēm.

Veikalā, redzot cilvēku, kurš piekrāmē pilnus ratiņus, pirmā doma nav tā, ka viņš, iespējams, palīdz kādai ģimenei karantīnā piegādāt pārtiku. Nē! Visticamāk, pats grasās iet karantīnā, iespējams, ir slims, bet vazājas apkārt. Un nedod Dievs, ja nejaušs garāmgājējs pienāk par tuvu! Pagaidām priecājos, ka tādu nolamāju pie sevis, nevis skaļi. Bezjēdzīgi dusmojos uz ziņās redzamiem pretkovidistiem – bez maskām, bez distances, baros sanākušiem. Saprotu, ka baidīties un nīgroties ir bezjēdzīgi, ka mākoņa gaišās maliņas nesaskatīšana postu nodara tikai man.

Lasu, protams, psihologu un citu gudru cilvēku ieteikumus domāt labas domas, priecāties par to, kas ir, turēties pie vērtībām un tās nezaudēt. Bet ne vienmēr tas palīdz.

Pēdējā laikā nedaudz bail, ka arī pēc tam, kad viss būs beidzies, neiecietība un dusmas pret apkārtējiem līdz galam var arī nepāriet.

TRĪS PAR VIENU

Valdība vispirms sacīja, ka 1. un 2. klases varēs mācības klātienē atsākt no 8. februāra, taču pēc trim dienām tāds lēmums tomēr tika mainīts, jo epidemioloģiskā situācija atkal pasliktinājusies. Turklāt augsti saslimstības rādītāji ir pirmsskolas pedagogu vidū.

Kā vērtējat straujo lēmumu maiņu? Vai lēmums, kur atsākt mācības skolā, būtu jāuztic katram novadam?

VALDĪBAS NOSTĀJA NAV STABILA

1. Aigars Matevičs, Ēdoles pamatskolas direktors:

– Kā valdība lemj, tā ir. Mums skolēnu skaits nav liels, un pārtiku, ko pasūtījām, varam uzglabāt ledusskapī un vēlāk pievienot skolēnu pakām. Finansiāla zaudējuma nav. Vienīgi skolotāji jau bija gatavi klātienē mācībām, un tas noteikti pārsteidza arī daudzus vecākus, kas droši vien jau bija paziņojuši darba devējam, ka pirmdien būs darbā. Te pēkšņi piektdienas vakarā šāds lēmums! Vai tad agrāk nevarēja? Kurš darba devējs nedēļas

nogalē var atrast aizvietotāju, ja bija rēķinājies ar darbinieku? Valdībai nav stabilas nostājas. Labi, ja tā pasaka, ka slēdz uz mēnesi, tad viss skaidrs, bet te dažu dienu laikā lēmumi mainās. Paši kļūstam smieklīgi: te pieņemam, te atceļam... Protams, nevar jau zināt, kā vīruss uzvedīsies, un varbūt valdība būs rīkojusies pareizi. Bet skaidrs, ka riktīgo ceļu mēs neejam. Kuldīgas pašvaldības izglītības nodaļa man pavēstīja, ka divām nedēļām jātaisa pārtikas pakas, tāpat skaidrs, ka divas nedēļas mācības būs attālināti. Pārmaiņas ļoti

dod pa nerviem, īpaši skolotājiem, kuri jau gatavojās stundām, arī autobusi jau sarunāti. Mēs tikai priecātos, ja katrs novads lemtu par savām skolām. Ievērojot visus noteikumus, varētu mācīties. Valdībai viens krenķis būtu mazāk. Lielās skolās noteikti ir grūtības, jo klases lielas, vairāk kontaktēšanās, taču mēs kā maza skola varam visu sakārtot, izvērtēt, kurām klasēm būtu vajadzīga klātienē. Tomēr, ja katra skola sāks darīt citādāk, tad būtu problēma, kā tas ietekmēs pārbaudes darbus un pavasara brīvlaiku. Jācer uz to labāko.

LABĀK MĀJĀS NEKĀ AR MASKĀM SKOLĀ

2. Anita Sebeža, Nīkrāces pamatskolas direktore:

– Nu, ko tur var darīt? Tādi ir laiki, un tie jāpieņem. Lai bērns visas astoņas stundas nomācītos ar masku, tas ir pat grūtāk. Tad labāk, lai viņš paliek mājās. Ir grūti skolotājiem, ir grūti vecākiem. Jāgaida tas mirklis, kad visi būs veselī. Šis ir pārdzīvojams. Paldies Dievam, ka nav karš un nešauj! Mūs ēdina viens

ēdinātājs, līdz ar to nav tik problemātiski. Mums ir arī bērnu dārznieki, kas visu iepirkto apēdīs.

Skolotājiem ļoti žēl, ka nevarēs atsākt klātienē mācības un satikt bērnus, bet visi ir elastīgi – pielāgojas. Vecāki nav apmierināti, bet tas ir pilnīgi saprotami, ja vēl nav darba un ir citi apgrūtināši apstākļi. Bet nav jau vērts dusmoties, jo tas neko neietekmēs,

tāpēc jādzīvo tālāk.

Es to vērtētu pozitīvi, ja tādas lēmumus pieņemtu novads. Mēs esam maza skoliņa un varam visas prasības ievērot. Tomēr man ļoti nepatīktu, ja bērniem būtu jāstaigā ar maskām. Ir tādi bērni, kuriem jau ir veselības problēmas un grūtības elpot. Pat skolotājam, kuras vadīja stundas, tas bija ļoti grūti, kur nu vēl bērnam. Atliek domāt labas domas.

VALSTĪ SITUĀCIJA NAV VIENĀDA

3. Agita Grāvere-Prenclava, Vārmes pamatskolas direktore:

– Bijām gatavi mazos uzņemt, pasūtījām ēdienu, taču pēc lēmuma maiņas daudz ko vajadzēja atcelt. Nepasūtījām uzreiz daudz pārtikas, un, tā kā mums ir pirmsskolas bērni, būs, kas apēd.

Uzskatu, ka valdībai nevajadzēja

otrdien neko teikt, ja nebija vienotības. Tādi nepārdomāti paziņojumi un to maiņa atstāj iespaidu uz visiem. Skolotāji bija gatavi strādāt, arī vecāki bija priecīgi. Tā ir tāda raustīšanās. Tā kā ir izskanējusi iespēja katra reģiona situāciju izvērtēt atsevišķi, ceram, ka varbūt mūsu novadā būs kādas pozitīvas

izmaiņas. Visā valstī tomēr tā situācija nav vienāda. Bērniem nepieciešama satikšanās, īpaši mazajiem. Aptaujājot 1. un 2. klases skolēnu vecākus, neviens pret masku lietošanu neiebilda, drīzāk bija priecīgi, ka bērni varētu mācīties klātienē.

Elisa Rudzīte

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

„Stūrējot tik lielu kuģi kā mūsu ģimene, lai spētu būt sakarīgi vecāki, no sākuma jāparūpējas, lai mēs kā cilvēki un mēs kā pāris – vīrs un sieva – būtu uzpildīti, jo varam iedot tikai tik, cik paši saņemam. Tāpēc dodamies randiņos. Tās ir kaut vai pusdienas mašīnā vai pastaiga, ja nevar uz kafejnīcu,” iesaka četrus bērnu mamma Elīna Herberta.

MANUPRĀT

Sargā sevi un citus!

Kad ik pa laikam Kuldīgā dzirdam aiztraucamies ugunsdzēsēju automašīnas, ir nojaušams, ka, visticamāk, degšana saistīta ar apkuri – ne vienā vien ēkā pie siltuma iedzīvotāji tiek, kurinot savas krāsnis un plīti. Savukārt policijas ziņās pēc tam uzzinām par ugunsgrēkiem dzīvokļos un mājās, kad vainojami ir gan savlaicīgi neiztīrīti dūmvadi, gan pašu iemītnieku neuzmanība, gan tas, ka telpās nav bijis ierīkots dūmu detektors. Un tieši pretēji – nereti Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) komentārs liecina, ka ugunsgrēka izcelšanās pamanīta, pateicoties dūmu detektora skaņas signālam. Un nereti degšana pat likvidēta ar ugunsdzēsības aparātu pirms dienesta ierašanās. Jā, lai arī VUGD atgādina, ka jau no pagājušā gada 1. janvāra visos mājokļos bija jābūt uzliktiem dūmu detektoriem, kas ar skaļu skaņu brīdina par ugunsgrēka izcelšanos, joprojām tas, izrādās, daudzviet nav izdarīts. Tāpat dūmvadi regulāri netiek attīrīti no sodrējiem – tiem sadegot, dūmvadā veidojas augsta temperatūra, kas laika gaitā var konstrukciju bojāt un izraisīt postošu ugunsgrēku.

Daiga Bitiniece

RUNĀ SPECIĀLISTS

Izvērtē pašvaldības dalību kapitālsabiedrībās

Inga Kalniece, Kuldīgas novada pašvaldības kapitālpārvaldības un audita nodaļas vadītāja

Kuldīgas novada pašvaldība ir daļiņiece četrās kapitālsabiedrībās – uzņēmumos, kuri iedzīvotājiem sniedz tik nepieciešamus pakalpojumus: labu dzeramo ūdeni un centralizētu kanalizāciju, siltumapgādi un veselības aprūpi. Tāpat tie nodrošina citas pašvaldības funkcijas: rūpes par sanitāro tīrību, publisko teritoriju uzturēšanu utt. Tādas pakalpojumus lieto visa sabiedrība: gan iedzīvotāji, gan iestādes un uzņēmumi.

Jau mazliet vairāk nekā gadu novadā šo uzņēmumu pārvaldība ir kapitālpārvaldības un audita nodaļas kompetencē. Lēmums par nodaļas izveidi pieņemts, ņemot vērā pieaugošās prasības publiskas personas kapitālsabiedrību pārvaldībā. Pagājušajā gadā stājās spēkā izmaiņas vairākos likumos, un to ieviešanas mērķis bija pārvaldību tuvināt OECD* vadlīnijām par valsts kapitālsabiedrību korporatīvo pārvaldību.

Viens no pirmajiem nodaļas uzdevumiem bija pārskatīt pārvaldības kārtību, lai novērtētu, kā tā atbilst jaunajām prasībām un kas pilnveidojams. Meklējām atbildes uz daudziem jautājumiem, tajā skaitā: „Ko īsti nozīmē laba korporatīvā pārvaldība?” Lai arī tādas definīcijas nav, tās būtība ir: lai pārvaldības rezultāts tiek sasniegts tad, kad katrs indivīds, uzņēmums vai publiska institūcija savus pienākumus izpilda labi, un tas paveikts visefektīvāk. Secinājam, kas pilnveidē paveicams.

Pašvaldības kā akcionāres uzdevums ir definēt, kādu vērtību radīšanu tā sagaida no dalības kapitālsabiedrībā, savukārt kapitālsabiedrībai jāievēro līdzsvars starp pieaugošu pakalpojumu kvalitāti un stabilu finanšu situāciju.

Tādēļ pagājušajā gadā sākts izvērtēt pašvaldības līdzdalību kapitālsabiedrībās. Tas jā dara vismaz reizi piecos gados, lai novērtētu, vai dalība ir saglabājama. Publiska persona (pašvaldība) drīkst privāto

tiesību jomā darboties tikai dažos gadījumos: ja kapitālsabiedrības pakalpojums tiek sniegts tad, kad tirgus to nespēj nodrošināt, ja kapitālsabiedrība nodrošina stratēģiski svarīgu pakalpojumu vai apsaimnieko novada attīstībai stratēģiski svarīgu īpašumu.

Par nozīmīgāko ieguldījumu uzskatu mūsu nodaļas paveikto ekonomisko un juridisko izvērtējumu pašvaldības dalībai SIA *Kuldīgas ūdens* (KŪ) un SIA *Kuldīgas siltumtīkli* (KS). Esam detalizēti analizējuši un pamatojuši, ka ar dalību šajos uzņēmumos sabiedrībai svarīgus pakalpojumus pašvaldība nodrošina visefektīvāk. Vienlaikus esam konsultējušies ar uzņēmējiem un ņēmuši vērā Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras viedokli, kā arī saņēmuši pozitīvus atzinumus no konkurenci uzraugošās institūcijas: KŪ un KS pakalpojumi ir stratēģiski svarīgi, un līdzdalība tajos ir saglabājama. Tādēļ pašvaldība arī turpmāk centralizēto ūdensapgādi un siltumapgādi nodrošinās ar šo kapitālsabiedrību starpniecību. Vienlaikus esam tām aktualizējuši vispārējos stratēģiskos mērķus un noteikuši robežas, kurās kapitālsabiedrības darbojas, ievērojot konkurences neitralitāti. Pašvaldības dalības izvērtēšana turpinās, un fināla etaps ir priekšā vēl divām: *Kuldīgas slimnīcai* un *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem*.

Kāpēc stratēģisko mērķi aktualizēt ir svarīgi? Tāpēc, ka tas ir gan pamats darbībai, gan virsuzdevums, no kura atvasināmi apakšuzdevumi. Kad skaidrība par mērķi un uzdevumiem ir visiem – no vadības līdz katram uzņēmuma darbiniekam, kad regulāri tiek vērtēta izpilde un izvirzīti jauni uzdevumi, tikai tad var sasniegt pārvaldības rezultātu – pieaugošu pakalpojumu kvalitāti un finanšu stabilitāti, turklāt darot to efektīvi.

* Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija

Daina Tāfelberga

LASĪTĀJS VAICĀ

Vai īpašumā kādam jābūt deklarētam?

Kāda kuldīdzniece *Kurzemnieku* uzrunāja ar jautājumu: „Vai īpašumā noteikti jābūt deklarētam cilvēkam, ja pagaidām tajā neviens nedzīvo?”

„Pērn gadā mājā vienīgā deklarētā persona aizgāja viņšaulē. Kaut vai pēc dokumentācijas es esmu mājas īpašniece, bet esmu deklarēta citā adresē Kuldīgā un neplānoju te pārdeklārēt, kamēr nav pabeigts remonts. Vai šajā adresē obligāti jābūt deklarētai? Vai ir kāds laika ierobežojums?” jautā sieviete.

Kuldīgas novada pašvaldības nekustamo īpašumu pārvaldes vadītājs Klāvs Svilpe skaidro: „Latvijas likumos nav noteikumu, ka kādam obligāti jābūt deklarētam konkrētā adresē, bet, skatoties no pašvaldības interesēm, ja cilvēks deklarēties citā novadā, mēs varētu būtu ieinteresēti, lai viņš pārdeklārētos Kuldīgas novadā. Īpašums var būt arī bez deklarētas personas, un

Lai nomainītu dzīvesvietas adresi Kuldīgas novadā, jāvēršas pie deklarēšanas speciālistes Ineses Mežiņas.

Tālr. 63370006, 27020943.

nav noteikts, cik ilgi.”

Uz jautājumu, cik maksā deklarētās adreses iesniegšana, K. Svilpe atbild: „Vispirms, lai deklarētu dzīvesvietas adresi, aicinām izmantot elektroniskos pakalpojumus, piemēram, vietni www.latvija.lv. Tajā var ne tikai deklarēties pats, bet arī pierēģistrēt citus ģimenes locekļus. Ja nav iespējas izdarīt elektroniski, tad pašvaldībā tas ir maksas pakalpojums – valsts nodeva ir 4,27 eiro. Dzīvesvietas adresi mainot elektroniski, jānorāda personas kods, pamatojums tiesībām uz šo dzīvesvietu (īpašnieks, īres līgums, laulība vai radniecība) un jaunā adrese.”

Jānis Siliņš

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā svinēsiet Valentīna dienu?

Jānis Laizāns, strādā celtniecībā:

– Labi, ka ir tādi svētki, bet man nekādu plānu nav. Mīlestību var svinēt katru dienu. Kāpēc tieši 14. februārī būtu jā dara kas citāds? Iespējams,

ka svētdien tomēr nopirkšu ko garšīgu, bet vēl nezinu – izdomāšu. Skolas laikos atceros, ka no meitenēm saņēmu anonīmas mīlestības vēstulītes. Neatceros, cik daudz, bet biju tāds tīri populārs puisis.

Baiba Rēgāle, mamma:

– Īpaši šos svētkus nesvinam, bet ziedus vīrs uzdāvina, un kopā iedzeram šampanieti. Tagad jau nevar nekur ne aizbraukt, ne aiziet, tāpēc pārsvarā

pa mājām. Citus gadus esam mīļajiem dāvinājuši ziedus vai konfektes, bet vispār nelatviešu svētkus nesvinam. Skolas laikos bija visādas atrakcijas un pasākumi: rakstījām un saņēām mīlestības vēstules, līmējām sirsniņas un bučiņas uz pieres, dāvinājām konfektes un dziedājām. Tajos laikos bija forši, es vēl dzīvoju *kojās*, un tur arī balles notika. Jāskatās, kā šogad tie svētki sanāks, bet kopumā *pa mierīgo*. Man neko negribas – galvenais, lai ģimene kopā.

Krista Zandere, mamma:

– Valentīna dienu nesvinu, jo īsti nepatīk, tomēr vīrs vienmēr uzdāvina ziedus un iepriecina ar kaut ko garšīgu. Šogad neko īpašu nedarīsim ierobežojumu dēļ, bet ceru, ka būšu iepriecināta tāpat.

Es priekšroku dodu tam, ja mīlestību apliecina arī parastās, ne tikai svētku dienās. Ceru, ka arī meita tiks pie kāda pārsteiguma. Skolas laikos sūtījām mīlestības vēstules, saņēmu daudzas anonīmas no klasesbiedriem, parasti izdekorējām klasi. Man ir tāds uzskats: kad pienāk Valentīna diena, pēkšņi visi viens otru mīl, sociālie tīkli pilni ar bildēm, kurās meitenes saņēmušas visādas dāvanas, bet man nepatīk, ka visi to tik ļoti izrāda. Mīlestība jāsvin katru dienu.

Aija Knopkena, pensionāre:

– Esam šos svētkus pārņēmuši no citiem, bet es uzskatu, ka mīlestība var būt mums pašiem arī katru dienu. Lai dāvātu ziedus un mīļumu, nevajag vienu īpašu dienu gadā. Es šos svētkus nepieņemu. Vairumam

šķiet, ka viss, kas tiek pārņemts no ārzemēm, uzreiz ir labāks, bet es tā neuzskatu. Es pat pa visu savu dzīvi neatceros tādu gadījumu, ka kāds būtu Valentīna dienā mani īpaši pārsteidzis. Tagad jaunie šos svētkus svin – gan mani bērni, gan mazbērni. Viņiem patīk, jo ir drusku citāda uztvere. Mūsu gadagājūmam jau citāds skatījums uz lietām.

Linda Reimane, skolotāja:

– Atsevišķi Valentīna dienu nesvinu, bet parasti vīrs man sagādā kaut ko no konfektēm, vai dodamies kopīgos izbraucienos. Vīrs dāvina ziedus podiņos, bet, tā kā man nav zaļo pirkstiņu, tad ar to laistīšanu ir,

kā ir. Dodu priekšroku grieztajiem ziediem. Man dienu iepriekš ir dzimšanas diena, tāpēc Valentīna dienai neiespringstu. Vīramātei svētdien dzimšanas diena, meitai tūliņ vārdadiena – mums sanāk tāda viena ballīte, ka Valentīna diena nolikta drusku malā. Ja nebūtu pandēmijas, varētu saorganizēt kopīgu izbraucienus ar vīru, bet tad jādomā, kur atstāt mazo. Vispār jau mīlestības apliecinājumu man pietiek katru dienu, arī pavilkot uz zoba ir mīlestības apliecināšana. Par svētkiem neko sliktu nevaru teikt. Kāpēc lai tie nevarētu būt blakus mūsu latviskajiem? Sirsniņas visapkārt, labs noskaņojums un iemesls pasvinēt.

Uģis Monsevičs, strādā celtniecībā:

– Es domāju ar draudzeni aizbraukt uz viesnīcu un palikt pa nakti. Vēl plānojam – nekas konkrēts nav saorganizēts. Man šie svētki neko daudz nenozīmē, bet draudzenei gan

ļoti patīk. Tradīciju nekādu mums nav, bet ziedus, protams, dāvinu. Sarūpēšu arī augļu plati un garšīgu vīnu. Valentīna dienai nekādas vainas nav: jo vairāk svētku, jo labāk.

Katrīna Blaua, Elisas Rudzītes foto

MUMS ZVANA

Autobuss šķītis par mazu

Kuldīdzniece sūdzas, ka pilvētas sabiedriskā transporta maršrutā Virka–Pelči (reiss 7.15) tiek norīkots, viņasprāt, pārāk mazs autobuss – sēdvietas aizņemtas, pasažieriem jāstāv kājās, jo braucēju ir daudz, tostarp maizes ceptuves darbinieki un Viduskurzes pamatskolas attīstības centra skolēni.

SIA *Tukuma auto* pārstāve Valda Gurina atbild, ka reisā parasti dodas autobuss ar 35 vietām, tai skaitā stāvvietām. Pašreizējie ierobežojumi atļauj 50% ietilpību. Tātad

vienlaikus tur drīkst atrasties 17 braucēju. V. Gurina šaubās, vai kādā reisā būtu bijis tik daudz, jo šoferis noteikti būtu ziņojis. Uzņēmums pasažieru plūsmu regulāri kontrolējot, jo nav ekonomiski izdevīgi lielo autobusu sūtīt tajos reisos, kur cilvēku nav daudz. Taču varot gadīties neparedzētas situācijas, kad kādā pieturā iekāpj liela grupa, kaut gan pašreiz diez vai tā varētu būt, jo ir pulcēšanās aizliegums. Tomēr lasītājas aizrādījumi tikšot pārbaudīti un ņemti vērā.

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* pa tālr. 63350568, e-pasts: redakcija@kurzemnieks.lv. Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

Jaunajā novadā 10. klases – četrās skolās

Kuldīgā nākamajā mācību gadā 10. klases būs trīs vidusskolās, un Skrundas vidusskolā šīs klases audzēkņi tiks uzņemti kā parasti. Alsungā 10. klasi šogad vairs neuzņems.

Alsungas vidusskolas direktore Undīne Priedoliņa saka: šovasar mācības pabeigs 12. klase un izglītības iestāde kļūs par pamatskolu.

Skrundas vidusskolas direktors Ainārs Zankovskis komentē: „Parasti skolēnus uzņemam pēc 9. klases beigšanas, bet šobrīd jau esam uzzinājuši viņu intereses, lai varētu veidot izglītības grozus.”

Kuldīgas Centra un V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā atļauts uzņemt pa divām klasēm, Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā – vienu. Domes finanšu komitejas sēdē deputāts Agris Kimbors jautāja, vai humanitārā skola atbilst Ministru kabineta noteikumiem un audzēkņu skaita dēļ vēl drīkst būt vidusskola. Domes priekšsēde Inga Bērziņa atbildēja, ka skolas vadība, apzinoties risku, tomēr vēlas klasi uzņemt, norādot uz mācību kvalitāti. Izglītības nodaļas vadītāja Santa Dubure papildināja, ka kritēriju izpildei būs paredzēts pārejas laiks.

Inguna Spuleniece, Elisa Rudzīte

Kā pieteikt pirmklasniekus

KULDĪGAS NOVADĀ

Deklarēto bērnu pieteikšana 1. klasei Kuldīgas novadā sāksies 1. martā 8.00, arī elektroniski.

Iesniegumi, kas elektroniski būs iesniegti pirms termiņa, netiks izskatīti, informē pašvaldība. Tā kā ārkārtējā situācija pagarināta līdz 6. aprīlim, bet vecāki bērnus mācībām grib pieteikt laikus, viņi aicināti, cik iespējams, izmantot elektronisko parakstu un paši uz skolām nedoties. Tā kā visiem vecākiem e-paraksta nav, tiks pieņemti arī izdrukāti, parakstīti, tad ieskenēti un uz skolas oficiālo e-pasta adresi atsūtītie iesniegumi. Tikai šiem vecākiem jāatceras, ka piecu dienu laikā izglītības iestādē tomēr obligāti jānogādā arī iesnieguma oriģināls.

Arī šoreiz priekšrocības ir tiem bērniem, kuru brāļi vai māsas skolā jau mācās. No citu pašvaldību iedzīvotājiem izņēmumi pieļaujami konkrētās skolas pedagoģisko un tehnisko darbinieku bērniem un tiem, kuriem tur mācās brāļi vai māsas.

Sākot reģistrāciju 1. marta 8.00, skolas atbildīgā persona pārbaudīs oficiālajā e-pasta adresē atsūtīto pieteikumu skaitu un secību un tad rin-

das kārtībā veidos sarakstu, pamīšus iekļaujot vienu elektroniski un vienu klātienē pieteiktu bērnu, līdz būs iekļauti sarakstā. Pēc tam secīgi visi bērni tiks reģistrēti, ņemot vērā pieteikumu saņemšanas laiku.

Kuldīgas novadā deklarētie jāpiesaka līdz 30. aprīlim. No 3. līdz 31. maijam brīvajās vietās var pieteikt visus pārējos obligāto skolas vecumu sasniegušos neatkarīgi no dzīvesvietas. Piesakot pēc 31. maija, tiek nodrošināta vieta tajā skolā, kurā ir brīvas vietas.

ALSUNGĀ UN SKRUNDĀ

Skrundas vidusskolā, lai pieteiktu bērnu 1. klasē, vecākiem jāraksta iesniegums, ko var nodot personīgi tiem vecākiem, kuru bērni skolas sešgadnieku grupiņā jau mācās, vai elektroniski sūtīt e-pastā: skrvsk@kuldiga.lv vai skrundasvidusskola@skruna.lv. Informācijai var zvanīt pa tālr. 63331286 vai 26475110, komentē skolas direktors Ainārs Zankovskis.

Alsungas vidusskolā par 1. klasi vēl ziņu nav, un par to tuvākajā laikā tiks lemts, saka direktore Undīne Priedoliņa.

Inguna Spuleniece, Elisa Rudzīte

2021./2022. mācību gadā audzēkņus 1. klasē uzņems:

Kuldīgas 2. vidusskolā (vienu klasi vispārējās pamatizglītības programmās un pēc pieprasījuma speciālās izglītības programmās), e-pasts: kuldiga2vsk@kuldiga.lv ;

Kuldīgas Centra vidusskolā (trīs klases), e-pasts: kcv@kuldiga.lv ;

V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā (trīs), e-pasts: vpkvskola@kuldiga.lv

Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā (vienu), e-pasts: kmhzv@kuldiga.lv ;

Vilgāles sākumskolā (vienu), e-pasts: vilgalesskola@kuldiga.lv ;

Vārmes pamatskolā (vienu), e-pasts: varmesskola@kuldiga.lv ;

Turlavas pamatskolā (vienu), e-pasts: turlavasskola@kuldiga.lv ;

Z.A.Meierovica Kabiles pamatskolā (vienu), e-pasts: kabilesskola@kuldiga.lv ;

Ēdoles pamatskolā (vienu), e-pasts: edolesskola@kuldiga.lv ;

Laidu pamatskolā (vienu), e-pasts: laiduskola@kuldiga.lv .

Lieli plāni un vēlme strādāt

Šodien aprit nedēļa, kopš Padures bibliotēku vada kuldīdzniece Žanete Priede. Viņa stājusies pensijā aizgājušās bibliotekāres Ainas Salmas vietā.

Konkursu uz bibliotekāra vietu viņa pamanījusi, bet sākumā šaubījies. Kad pieteikšanās pagarināta, Žanete apspriedusies ģimenē: „Sapratām, ka jāsāk kaut ko darīt. Tikko esmu augstskolā *Turība* ieguvusi maģistra grādu publiskajā pārvaldē. Zināšanas jāliek lietā.” Bakalaura grāds viņai ir teoloģijā un reliģijas zinātnē. Ar bibliotēkām saistība bijusi vienīgi kā aktīvai lasītājai: „Man grāmatas lasīt ļoti patīk. Darbā esmu jau no 1., bet patstāvīgi strādāju no 5. februāra. Pirms tam bija mācības, kolēģi deva padomus. Žēl, protams, ka tas viss bija attālināti, ka nevarēju vērot darbu klātienē. Ļoti daudz jāapgūst pašai. Domāju, ka spēšu, jo man patīk cilvēki, patīk strādāt. Priedes visas ir aktīvas. Septiņus gadus strādāju mājās pati savā mazajā uzņēmumā. Kolēģi bibliotēkā ir jauki, izpalīdzīgi, arī Aina – fantastiska, pretimnākoša un saprotoša. Man tiešām te ļoti patīk! Patīk tas, ka pagasts ir mazs, jo tad arī izpausties var sirsnīgāk un personīgāk. Tas, ka dzīvoju Kuldīgā, neko nemaina – man patīk braukt. Domāju, ka cilvēks no malas var ienest arī kaut ko svaigu, bet nu jau aizvien vairāk jūtu, ka ar vienu kāju esmu padurniece.”

Žanetei žēl, ka darbs ar cilvēkiem ir ierobežots, jo plāni par pasākumiem esot lieli. Cieša sadarbība būs ar kultūras un sporta organizatoru Ģirtu Immeru. „Bibliotēka ir plaša, gaiša. Nedaudz to pārkārtoju, un uzradās tik daudz vietas, ka te varēs balles rīkot un valšus griezt,” smejas Ž.Priede. „Nāciet uz bibliotēku! Mēģināšu izprast un piepildīt lasītāju vēlmes, ceru uz sadarbību un ierosinājumiem. Ja būs pieprasījums, vedīšu grāmatas arī uz mājām. Tikai man jāpasaka, pie kā un cik bieži. Ceram, ka visi būsīm pretimnākoši un saprotoši.”

**Inguna Spuleniece
Žanetes Priedes arhīva foto**

Jaunā Padures bibliotekāre Žanete Priede darbojas arī Kuldīgas amatierateātrī. Līdzko drīkstēs, viņa ir gatava iesaistīties arī pagasta kultūras dzīvē.

Zināmas vispirms potējamo cilvēku grupas

Ministru kabinetā šonedēļ apstiprinātas tās iedzīvotāju grupas, kuras vakcinu pret Covid-19 saņems prioritārā kārtībā.

Ņemot vērā Eiropas Komisijas un Pasaules Veselības organizācijas ieteikumus, Veselības ministrija vadījies pēc medicīniskām un epidemioloģiskām indikācijām.

Pirmkārt, tie ir cilvēki, kas pakļauti visaugstākajam inficēšanās riskam (medīķi, ilgstošas sociālās aprūpes centru darbinieki, klienti u.c.), otrkārt, tie, kuriem Covid-19 inficēšanās saistīta ar smagiem veselības traucējumiem un nāvi (seniori, cilvēki ar hroniskām slimībām, tie, kuriem tiek veikta nopietnas medicīniskas manipulācijas); treškārt, cilvēki, kuri uzturas paaugstinātā inficēšanās apstākļos, kuros nav iespējams ievērot distanci, un kuri saskaras ar lielu skaitu citu cilvēku, tā veicinot infekcijas pārnesu plašāk sabiedrībā (piemēram, pedagogi).

Apstiprinātas grupas ir šādas:

- veselības aprūpes darbinieki (kuri aprūpē Covid-19 pacientus, ārstniecības personas slimnīcās, ambulatorās un izglītības iestādēs, ģimenes ārsti, farmaceiti u.c.), pacienti ar nopietnām medicīniskām indikācijām vai tādi, kas gaida nopietnas manipulācijas (onkoloģiskie, tie, kuri gaida operāciju, ir

Visiem, arī tiem, kuri iekļauti prioritārajās grupās, jāpieregistrējas vai nu vietnē www.manavakcina.lv, vai arī pa tālr. 8989.

- stacionārā ilgstoši u.c.),
- sociālās aprūpes centri (un tiem pielīdzināmie), amatpersonas, kas kritiski svarīgas valsts darbības nepārtrauktībai un drošībai,
- seniori virs 70 gadiem, pacienti ar noteiktām hroniskām slimībām un viņu māsaimniecības, kā arī tie, kuri mājās aprūpē smagi slimos,
- izglītības iestāžu, operatīvo dienestu, Nacionālo bruņoto spēku, ieslodzījuma vietu un Valsts probācijas dienesta darbinieki, energoapgādei kritiski svarīgie darbinieki;
- cilvēki speciālās iestādēs (ieslodzījumā, patversmēs),
- kritiski svarīgie nozaru darbinieki, reliģisko organizāciju personāls,
- tie uzņēmumu darbinieki, kas sastopas ar lielu skaitu cilvēku, darbinieki lielos kolektīvos, kuros jāstrādā kopā, ekonomikai svarīgāko uzņēmumu darbinieki,
- visi pārējie iedzīvotāji.

Jana Sūruma

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Mājsēdi neievēro

Sagatavoja Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste **Madara Šeršņova**.

No 4. līdz 10. februārim Kuldīgas iecirknī sākti 27 administratīvo pārkāpumu procesi, tai skaitā 13 – no 5. līdz 7. februārim par ārkārtējās situācijas ierobežojumu neievērošanu. Pārsvārā procesi ir par mājsēdes ignorēšanu, divi – par pulcēšanos.

Divi procesi ierosināti par ceļu satiksmes negadījumiem, kuros cietuši cilvēki. Viens noticis Laidu pagastā, otrs – Skrundas pa-

gastā. Likumsargi vēl noskaidro precīzus iemeslus, taču sākotnējā informācija liecina, ka vienā gadījumā nav ievērota distance ar priekšā braucošo, otrajā automašīna nobraukusi no ceļa. Pieķerts viens vīrietis, kurš automašīnu vadījis alkohola ietekmē. Divi procesi sākti par to, ka 10. februārī tirdzniecības vietās divi cilvēki atradās bez sejas maskas.

Ticēt: sievietē radīta, lai dzemdētu

ELĪNA HERBERTA ir četru bērnu mamma, kura izvēlējusies būt ar viņiem mājās. Tā ir ģimenes kopīgā izvēle, jo tie gadi, kad bērni ir mazi, paskrien tik ātri, ka gribas ar viņiem tos izdzīvot, redzēt augam.

Uz Kuldīgu ģimene pārcēlusies pirms trim gadiem, jo uzrunājis pilsētas šarms un loģistika: ikdienā plānot te esot daudz vieglāk nekā galvaspilsētā, viss viegli aizsniedzams. Elīna stāsta par savām četrām mājdzemdībām un vienu eņģeļa bērniņu, kurš ir debesīs.

Jūs esat sešu cilvēku ģimene. Pastāsti par to!

– Katrs ir ar saviem hobijiem, sapņiem, raksturu, un visi kopā augam kā personības. Man šķiet: bērniem klātesot, ir daudz vieglāk pamanīt viņu stiprās puses, ko atbalstīt, un arī tās, kurās ieguldīt vairāk darba. Šis ir arī viens no iemesliem, kāpēc izvēlējamies mājdzemdību.

Esmu fotogrāfe, bet man nepatīk fotografēt pienākuma pēc, tāpēc ģimenes ikdienā sāku publicēt *Instagram* kontā, kas kļuva par sava veida dienasgrāmatu un vietu, kur varu izpaust jūtas un redzējumu, līdz kļuva par satura veidotāju, un esmu laimīga, ka varu būt ar bērniem mājās un darīt darbu, ko mīlu.

Vecākajam dēlam Oliveram ir desmit gadu, viņš mācās 4. klasē un spēlē futbolu. Šogad sāka treniņus florbolā, kas kovida dēļ notiek attālināti. Teodoram nupat palika seši gadi, Zojai ir četri, Maksimilianam – gads un deviņi mēneši. Vīrs Roberts vada kokapstrādes uzņēmumu *Platte*, kas ražo dažādas mēbeles, un kopā attīstām eksporta zīmolu *Midmini* – skaistas koka virtuvītes bērniem.

Kā tas ir – dzīvot lielā ģimenē?

– Ikdienu nav garlaicīga. Esam iemācījušies laiku saplānot tā, lai sanākt visam, kas svarīgs. Laiks ar vīru divatā ir prioritāte, tāpēc meklējam veidus, to realizēt. Vienmēr meklēju iespējas, kā izdarīt, nevis ieganstus, kāpēc to nevar. Liela prasme ir iemācīties pielāgoties, jo ar četriem bērniem pat rūpīgi izplānots pasākums var nenotikt, jo kāds saslimst vai atgādās kas nopietns. Esmu sapratusi, ka sev vēltātais laiks – vingrošana, meditācija, dienas saplānošana un izgulēšanās – palīdz tikt galā ar stresa faktoriem, kuru sprāgajā ikdienā netrūkst. Un tas nav mazsvarīgi, stūrējot tik lielu kuģi kā mūsu ģimene.

Lai spētu būt sakarīgi vecāki, no sākuma jāparūpējas, lai mēs kā cilvēki – es un Roberts – un mēs kā pāris – vīrs un sieva – būtu uzpildīti, jo varam iedot tikai tik, cik paši saņemam. Tāpēc dodamies randiņos. Tās ir kaut pusdienas randiņā vai pastaiga, ja nevar uz kafējnīcu. Vietai nav nozīmes.

Kā izlēmi, ka visus bērnus pasaulē laidīsi mājdzemdībās?

– Pirms kļuva par mammu,

Elīna un Roberts Herberti ar Teodoru, Zoju, Maksimilianu un Oliveru.

netīšām izlasīju mājdzemdību pieredzi, kas mani ļoti uzrunāja. Tas likās tik skaisti, īsti un harmoniski! Kad gaidīju pirmo bērnu, zināju, ka gribu ūdens dzemdības. Biju izlasījusi vairākas grāmatas, atradusi pieredzes stāstus, bet, satiekot Aiju Mikovu, vecmāti, kas pieņēmusi visus manus bērnus, sapratu, ka stacionārs nav tā vieta, kur jebkad esmu jutiesies labi, un skaistajā procesā, kurā notiek sievietes atvēršanās – elpa, kaut kas maģisks –, nevarēju sevi savienot ar slimnīcu. Tad Aija piedāvāja pie viņas Raganā dzemdēt radību mājā *Harmonija*, kas vēl bija tapšanā un kur būtu tikai es, vīrs un viņa.

„Es dzemdības uzskatu par ļoti nozīmīgiem svētkiem. Par sava bērna dzimšanas dienu. Par sevis pārdzimšanu atkal no jauna.”

Sagatavoties pirmajām dzemdībām nav iespējams, jo smadzenes nevar apjaust, ka eksistē tāda agonija un laime reizē. Dievišķas mokas. Nav lielākas svētlaiques un lielāku moku. Un galvenais ir ticēt sev, ticēt tam, ka sieviete ir radīta, lai dzemdētu.

Pirmajā reizē biju ļoti tālu no ticības sev. Likās, ka nekad nepiedzemdēšu. Bija ļoti garas radības, šoks, ka sāpes tik lielas.

Nemācēju ar tām draudzēties – bija simt un viena doma galvā, nespēju atbrīvoties. Beigās tomēr tā izrādījās ļoti vērtīga pieredze, jo apkārt viss bija skaisti un mierpilni, bet pašas iekšējais haoss mani neaizveda uz sapņu dzemdībām. Tāpēc ar otro bērniņu es nevis gatavojos tik ļoti ar drēbītēm un citām mantām, bet gatavoju sevi, lai spētu dzemdības izbaudīt, lai sāpes pieņemtu kā galveno palīgu, lai satiktu savu bērniņu. Sāpju pieņemšana un elpas apgūšana ir galvenie instrumenti. Pārējais ir galvā – spēja atbrīvoties un ļauties. Tieši tik vienkārši. Noteikti vajag atrast vecmāti, kas ne tikai nomēra vēderu un uzraksta jaunas analīzes, bet kurai pa īstam rūp, kas te atnācis, kas notiek sievietes galvā, kāda bijusi gan dzemdību, gan cita pieredze, kas varētu traucēt piedzīvot dzemdības kā kaut ko maģisku.

Tev grūtniecībā bijušas arī komplikācijas.

– Jā, dažādas. Man bijušas piecas dzemdības: četri bērniņi te, un viens ir zvaigžņu bērns. Otra grūtniecība pārtrūka 13. nedēļā. Mazulītim apstājās sirds. Bija iespēja vai nu braukt uz tīrīšanu stacionārā, kas manā izpratnē ir sadistiski pret sievietes ķermeni, vai dzemdēt mājās. Es izvēlējos iet savu ceļu, protams, konsultējoties ar vecmāti. Dzemdības sākās nedēļu pēc tam, kad uzzināju, ka manī iekšā bērniņš ir miris. Dzemdības ar visām kontrakcijām notika mājās. Sāpīgas ne tikai fiziski, bet arī emocionāli. Tika piedzemdēts mazulītis, no kura jāatvadās. Mēs bijām mājās abi ar vīru, abi atvadījāmies un gājām tam cauri kopā. Lai tas sadzītu

pilnīgi, laikam vajag mūžību.

Pēc četriem mēnešiem paliku stāvoklī ar Teo, bet problēmas sākās 16. grūtniecības nedēļā – pēkšņi nogāja ūdeņi, un tiku aizvesta uz slimnīcu. Nevienam nedeļa cerības. Nedēļu pavadīju Valmieras slimnīcā pie sistēmām. Bija plīsis auglūdens maisiņš, kurā dzīvoja Teo. Teodora vārda nozīme ir *dāvana no Dieva*. Tieši tā arī to esmu izjutusi. Liekas, ka nekad tā nebiju raudājusi un lūgusi Dievu. Un esmu ļoti pateicīga, ka viņš ir ar mums! Auglūdeņi tika atjaunoti, maisiņš pieauga kaut kur pie mana ķermeņa, un tas bija īsts laimes brīdis.

Ar Maksimilianu otrā trimestra sākumu pavadīju Kuldīgas slimnīcā pie sistēmām, jo nedēļu bija smaga asiņošana, bet imeslu neviens nesaprata. Bet esmu pateicīga, ka par spīti bailēm, kurās atrados, ķermenis paturēja Maksimilianu manī. Esmu dziļi sapratusi, ka grūtniecība ir dāvana – trausla, skaista dāvana.

Dzemdībās sarežģījumi nav bijuši. Mājdzemdību vecmātes ļoti izvērtē katru sievieti un potenciālos riskus, cenšoties laikus tos novērst. Mana vecmāte nekad neļautu dzemdēt mājās, ja redzētu, ka neesmu tam gatava vai ir kādas problēmas.

Pastāsti vairāk par mājdzemdībām!

– Kur tajā laikā būs bērni? Tāds jautājums man pēdējā grūtniecībā uzdots simt reižu, jo Kuldīgā dzīvojam bez paplašinātās ģimenes un mums nav, kur trīs bērnus ievest un atstāt jebkurā diennakts stundā. Man gan bija sarunāts, ka ap dzemdību datumu vīramāte ņem atvaļinājumu un pēc tam stafeti nodod manai mammai, lai palīdzētu mājās solī. Bet dzemdību plānā piedalās arī bērni. Gribu, lai viņi ir mājās, lai viss notiek kā ikdienā, lai es tur starp viņiem esmu un notiek dzemdības, kas man liekas skaists notikums, nevis kāda traģēdija, ka jāevakuē visi mani mīļie, ar ko kopā esmu katru dienu. Pēdējās dzemdības atceros tā. Mājās notiek rosība, pusdienlaikā ieturam maltīti, ir kontrakcijas ik pa 15 minūtēm, ar vecmāti esmu sazinājusies, un jau telefoniski skaidrs, ka šīs dzemdības būs garas kā parasti. Vecmāte Aija Mikova, kas pieņēmusi visus manus bērnus, plāno būt ap 19.00, jo ceļš vien ir trīs stundas no Raganas līdz Kuldīgai, un Aija kārtējo reizi nekļūdīgi pravieta, ka mazulītis būs klāt uz nakti. Dzemdībās vizualizēju kalnus, lai gan man tajos nepatīk kāpt, bet tas palīdz. Kontrakcijās iedomājos, kur esmu es un kur virsotne. Esmu tikusi garām skaistās dabas apjūsmošanai, tāda pagrūtāka pastaigai, gribētos piemesties piknikā

smukā vietā pirms lielā kāpiena. Vecmāte Aija ieradusies un nāk mani apskatīt, paklausāmie bērni bīša sirdstoņus, un tie ir labi. Aija mani atstāj un brauc uz viesnīcu piecu minūšu attālumā rakstīt papīrus. Sarunājam, ka pēc divām stundām būs atpakaļ. Kad Zoja beidzot aizmigusi, man gribas kāpt baseinā. Iekāpju un jūtu, ka ūdens ļoti palīdz un nomierina, varbūt vairāk nekā vajag, jo pēc sajūtām pat kontrakcijas kļūst vājākas. Atbrauc Aija un grib mani apskatīt, tāpēc jāraušas ārā, bet tūlīt pēc apskates gribu kāpt atpakaļ baseinā. Robis palīdz, un jūtu, ka esmu sākusi kāpienu virsotnē – sācies grūtais posms, kurā esmu iegājusi sevī. Katrai pozas maiņai kontrakcijā ir liela nozīme, līdz atrodu īsto, kurā varu to pārļaut, paliekot ilgāk pie apziņas.

Olim, kurš vērtās divānā blakus baseinam, lieku iet gulēt, jo redzu, ka viņam ļoti nāk miegs, viņš ir pārguris, bet spītējas un grib palikt, tāpēc apsolu, ka pamodināsim, kad bēbītis dzims. Robis iekāp baseinā un ir mans lielais atbalsts, masējot krustus pie katras kontrakcijas. Maksimilians ir piedzimis! Aija viņu neceļ ārā no ūdens, tik zem tā papeldina man starp kājām uz priekšu, un es skatos viņā kā brīnumā! Es arī nesteidzos izraut no ūdens – kamēr āda nesaskaras ar gaisu, viņš nesāk elpot, jo no nabassaites ir savienots ar placentu un skābekli saņem caur to. Vēroju viņu zem ūdens. Saglabāju to mirkli savā sirdī. Tik īpašs! Mazulītis tiek uzpucēts, varam doties ēst kūku un svinēt Maksimiliana dzimšanas dienu.

Vai tu dzemdības uzskati par svētkiem, kuriem jāgatavojas laikus?

– Jā, par ļoti nozīmīgiem! Par sava bērna dzimšanas dienu. Par sevis pārdzimšanu atkal no jauna. Vienmēr esmu radījusi tādu atmosfēru, kurā jūtos labi, kurā vēlos savu bērniņu sveikt, kur ir apgaismojums, kas man un bērniņam netraucē, kur ir pieklusinātas skaņas, droši, silti pieskārieni. Svarīgs ir aromāts, kas palīdz atvērties. Man tādas lietas ir ļoti nozīmīgas.

Divās dzemdībās piedalījās arī ģimenes draudzene Lūcija Rošāne, kas safotografēja un uztaisīja pasakainus video ar Zojas un Maksimiliana dzimšanas stāstu. Viņa bija tik nepamanāma, ka nevienu brīdi nejutos traucēta, un esmu laimīga, ka man ir šādi materiāli. Vecākie dēli pārdzīvo, ka viņiem dzimšanas video nav, bet tad pat prātā tas nenāca.

Vai tu bērnu gribētu vēl?

– Šobrīd plānā vēl nav, bet nav arī durvis uz to ciet. Gribu savest sevi kārtībā un jūtos tā, ka visi puzzles gabaliņi esam kopā.

Sapņi pārtop realitātē

SIA SEIC nozīmē Sergejs, Elīna, Iljīns, Ciekale (Elīnas meitas uzvārds). Tā saucas kuldīdznieku ELĪNAS un SERGEJA ILJĪNU pirms 20 gadiem izlolotais ģimenes uzņēmums, kurā koks pārtop noderīgās un interesantās lietās. „Nosaukums radās tad, kad tika dibināta jaunā ģimene, kad likām kopā sapņus un vēlmes,” atceras Elīna. Viņa ir tā, kas runā ģimenes vārdā. Abiem ir arī algots darbs: Elīna strādā Kuldīgas novada pašvaldībā par dzīvokļu speciālisti, Sergejs ir tirdzniecības aģents.

Pirms 20 gadiem bija tikai sapņi. Par ko?

Par to, ka pieaugsim, izmācīsimies, kļūsim patstāvīgi. Tajā laikā nebija skaidrs, ko darīsim, bet zinājām, ka esam spējīgi un gribam darboties. Bijām tikko pēc vidusskolas un kopā augām.

Vai jau skolā darbojāties mācību uzņēmumā?

Nē. Tā bija mūsu dzīves plānošana, lai nospraustu mērķi, uz kuriem iet, kad nostāsimies uz savas takas. Varējām arī kūkas cept. Vienkārši tagad zinām savas stiprās puses: esam atklājuši, ko spējam, kas mums patīk. Esam tikuši līdz koka lietām.

Tātad sākumā pietiek tikai ar ideju.

Tieši tā – ar ideju par uzņēmējdarbību. Noteikti par ģimenes biznesu, jo skaidri zinājām, ka gribam darboties kopā. Sākām ar mazumiņu – piedāvājām savu produkciju draugiem, paziņām, līdz sapratām, ka esam gatavi iziet uz āru.

Kas ir jūsu produkcija?

Ar koka rotaļlietām startējām biznesa inkubatorā. Bet uzņēmums piedāvā arī CNC frēzēšanu, lāzergravēšanu. Mums ir arī galdniecība, paši strādājam datorā, veidojam maketu. Klients atnāk ar ideju, ko varam palīdzēt izstrādāt līdz gatavai precei. Veidojam gandrīz visu, kas top no koka. Ar mēbelēm darbojamies mazāk – ir daži individuāli pasūtījumi. Citādi šo nišu necenšamies aizņemt. Svētkiem darinām lielformāta dekorācijas gan no koka, gan finiera.

Vai Sergejam ir galdnieka priekšzināšanas?

Viņam šīs lietas šūpulī ieliktas. Tas ir talants. Viņam ir interese, ko viņš attīstīja, brauca pie galdniekiem, jautāja. Kad nopirkām māju, bija jāsaprot – ņemt cilvēku no malas vai vajadzīgo darīt pašiem. Solīti pa solīti esam iegādājušies instrumentus, darbgaldus. Apkārt bija cilvēki, kas varēja palīdzēt ar padomu.

Vai tie rati, no kuriem cilvēki tirgojās Hercoga Jēkaba gadatirgū, ir jūsu darināti?

Jā, tā arī bija mūsu darbība, bet caur biedrību. Rati kalpo vēl tagad kopš 2010. gada.

Vai algojat darbiniekus?

Pagaidām strādājam divatā. Sergejs ir gan valdes priekšsēdis,

gan algots darbinieks. Iespējams, ka ar laiku varēsim radīt darbavietas arī citiem.

Kāpēc pievērsāties rotaļlietām?

Kad piedzima meita Anastasija un mājās parādījās daudzas mazas lellītes, sapratām, ka vajag, kur tām dzīvot. Tā arī tapa pirmā leļļu māja. Tas bija pirms gadiem četriem. Bijām saimnieciskās darbības veicēji un nolēmām mājas attēlu ielikt internetā, jo lelles patīk visām meitenēm. Guvām lielu ieinteresētību. Pašiem arī patika. Pēc laika bija jādomā, ko piedāvāt puikām. Tapa trīs stāvu garāžiņa ar pacelāju. Tajā var salikt visas mazās automašīnas.

Leļļu māja ar mēbelēm ir nostalgisks sapnis arī lielām meitenēm.

Iespējas ir dažādas. Piedāvājam nemēbelētas mājas, bet var iegādāties arī mēbeļu komplektus. Tie ir pieprasīti. Pieredze liecina: sākumā vecāki šaubās, bet pēc nedēļas vai divām pienāk ziņa, ka mēbelītes vajadzīgas. Es gan jau sarakstes sākumā mēģinu pārliecināt, ka pilnais komplekts ir labs ieguldījums. Pagaidām Latvijas tirgū pircēju atsauksmes ir ļoti labas.

Cik daudz jūs, Elīna, pieliekat savu roku?

Roku darbs sākas brīdī, kad gan leļļu mājas, gan mazo mēbelīšu detaļas tiek izņemtas no iekārtas. Tās jānoslīpē un jāsaliek kopā. To var tikai ar rokām. Mūsu leļļu māja gan ir domāta kā radoša sagatave, kas ļauj vecākiem ar bērniem darboties kopā – līmēt, zīmēt, krāsot, radot neatkārtojamu dizainu. Varam jau palaist ražošanā modeli ar krāsotiem slēģīšiem, bet tad tādas būs visiem. Bet, ja darbojies pats, tāda būs tikai tev. Tā arī ir mūsu galvenā ideja.

Varbūt cilvēki grib, lai viss ir gatavs?

Tas ir individuāli. Jā, ir tādi, kas grib jau nokrāsot. Vienojamies, kā. Bet aizvien vairāk cilvēku tomēr grib darboties paši. Prasa padomu, kā labāk to darīt. Šis Ziemassvētku laiks, kad bija jāsež mājās, pierādīja, ka ideja ir laba. Pēc tam mums iesūtīja bildes ar fantastiskiem darbiem, ka tiešām ieguldīts laiks un pacietība. Esam saņēmuši atsauksmes, ka bērns pēc tam divas nedēļas no savas

„Sākumā pietiek ar ideju. Nākamais solis ir sākt darboties – atrast sevi, izmantojot prasmes un zināšanas. Svarīgi nemēģināt darīt to, par ko neesi pārliecināts.”

Kuldīdznieku Iljīnu ģimene: mamma Elīna, tētis Sergejs, Anastasija un Andrejs.

mantas nav atkāpies. Tur katru dienu var izspēlēt citas spēles, īstenot sapņus. Mūsu mērķis ir mudināt darboties, nevis nolikt rotaļlietu stūrī. Anastasijai ir septiņi gadi. Ir brīži, kad viņa vēl aizvien vairākas dienas darbojas ap savu māju. Tajā viņa glabā visas sev svarīgākās lietas, izmantojot māju arī kā plauktiņu.

Vēl taisām labirintu, kas trenē veiklību. Padomā ir arī daudzi citi ražojumi, tāpēc esam iesaistījušies inkubatorā, lai ar profesionālu cilvēku padomu ātrāk augtu. Preces rodas pēc pieprasījuma. Lai radītu jaunu un savu, pat nepietiek laika, jo cilvēki zvana un jautā, vai varam uztaisīt to un to. Sezonas laikā taisām lineālus. Skolai sākoties, radās vajadzība pēc kastēm, kurās salikt telefonus. Viens klients uzjautāja – vajadzēja arī citiem. Tā radās jauns ražojums.

Vai izjūtat konkurenci?

Ir tādi, kas ražo ko līdzīgu, bet katram ir sava doma, sava cenu kategorija, pircēju loks. Teikt, ka ļoti konkurējam, nevar. Mēs leļļu mājas izgatavojam ar lāzeriekārtu, citi izmanto citas tehnoloģijas. Mūsu materiāls ir bērza saplāksnis.

Lai visu sāktu, bez iekārtām un materiāliem vajag arī telpas.

Kad bijām saimnieciskās darbības veicēji, apzināti vairākus gadus strādājām, lai nopelnītu iekārtām. Startējot inkubatorā kā SIA, mums jau pamats bija. Bet

pirms tam skaitījām un rēķinājām, lai tik tālu nonāktu. Mums ir kaut kas līdzīgs ārzemēs populārajam garāžas biznesam. Saprotam: ja gribam jaudu palielināt, ar to ir par maz. Nākamais solis ir domāt – būvēt telpas savā īpašumā vai meklēt pilsētā jau gatavas.

Vai uzņēmumu dibinājat, kad stājāties inkubatorā?

Jā. Pagājušā gada 12. martā Uzņēmumu reģistrā iesniedzām dokumentus. Tajā vakarā valstī tika izsludināta ārkārtējā situācija. Bija nejauks laiks, elektrība raustījās. Mēs bijām spītīgi: kāda ārkārtējā situācija, ja mums jāreģistrē uzņēmums! Un viss izdevās.

Vai uzskatāt, ka valsts politika kovidā laikā ir mazajam uzņēmumam labvēlīga?

Laikam vēl neesam apdedzinājušies. Mums nav veikalu tirdzniecības – pasūtījumi notiek sociālajās platformās. Nav darbinieku, kas jāalgo. Esam mazi, tāpēc ierobežojumus sevišķi neizjūtam.

Jums abiem vēl ir arī maizes darbs.

Jā, protams. Ir reizes, kad dienaktī ar 24 stundām par maz, bet algots darbs ir drošības spilvens, kamēr vēl nespējam lidot patstāvīgi. Jā, ir sapnis kādreiz strādāt tikai savā uzņēmumā.

Un nodokļu sistēma?

Pagaidām esam apmierināti. Ja nolemj dibināt uzņēmumu, nav variantu – jāmaksā tik, cik valsts nosaka. Nav iespējas atkāpties.

Var nepiekrīst, bet tas jāpieņem. Var, protams, sēdēt un bubināt, ka nodokļi ir pārāk lieli, bet ar to sevi tikai satracina.

Kādu redzat uzņēmumu nākotnē? Vai ar savu veikaliņu?

Gribam vairāk būt ražotāji, nevis tirgotāji. Atrast partnerus, kas mūsu produkciju realizē tālāk. Esam gatavi saražot noteiktu apjomu, ja zinām, ka pretī ir realizācija Latvijā un ārzemēs, jo skaidrs, ka gribam arī eksportēt. Individuāli bijuši pasūtījumi uz Nīderlandi, Angliju, Vāciju. Bet tas vēl tāds mazs solītis. Pēc gadiem desmit gribam kļūt par atpazīstamiem un pieprasītiem rotaļlietu ražotājiem – ar savu vārdu un izauguši lieli.

Anastasijai ir septiņi gadi, dēlam Andrejam – 12. Vai viņus vecāku biznesā interesē?

Kad ir saspringtie periodi, tad mums mājās ir kā ķīniešu darbnīca – strādā gan lielās, gan mazās rokas. Viņi reizēm iesaistīti piegādē un arī redz, kā darbu plānojam. Kādreiz bija neizpratne, kādēļ es tik daudz laika pavadu telefonā, bet viņi nedrīkst. Tagad saprot, ka es nevis spēlēju spēlītes, bet sazinos ar klientiem. Viņi visam dzīvo līdzī.

Kā jums šķiet, vai mazie uzņēmumi Latvijā attīstās?

Domāju, ka jā. Liels pieaugums ir no biznesa inkubatora, kas aicina, atbalsta, konsultē. Kuldīgā vien ir ļoti daudzi mazie uzņēmumi, par kuriem liela daļa sabiedrības pat nenojauš. Ja paši nebūtu tajā visā iekšā, arī mēs nezīnātu. Ziemassvētku tirdziņš bija laba vieta, kur lielu daļu redzēt.

Domāju, ka tiem, kuri uzskata – ja nav lielu ražotāju, tad nekā nav –, trūkst uzdrīkstēšanās un zināšanu. Brīžiem esam pārāk pieticīgi. Pamēģini! Ja izdosies – izdosies, ja neizdosies – neizdosies, bet tu vismaz būsi mēģinājis. Lielākoties visi startējam no viena punkta. Var jau būt, ka jāmainās paudzēm, lai mainītos domāšana, jo cilvēkiem grūti pieņemt jauno tehnoloģiju iespējas. Šķiet, ka visam jānotiek tradicionāli, piemēram, tirdzniecībai fiziskā veikalā. Vide kļuvusi tik globāla, ka visu var saorganizēt no mājām. Turklāt vīrusi un ārkārtējā situācija liek aizdomāties un attīstīties ātrāk.

Deputātu vētītava

SKRUNDAS NOVADS

2017. gada vēlēšanās startēja trīs partijas: Latvijas Reģionu apvienība (LRA), *Zaļo un Zemnieku savienība* (ZZS) un *No sirds Latvijai* (NSL). 48 kandidāti uz 15 vietām domē. Vislielāko krēslu skaitu ieguva LRA (9), bet ZZS un NSL katra pa trim. Gadu gaitā trīs deputātus nomainījuši citi.

Gunta Stepanova (LRA)

1. Priekšvēlēšanu programmā viens no uzdevumiem bija bērnu darza *Liepziedīņš* rekonstrukcija. 2019. gada novembrī ēka nodota ekspluatācijā. Rekonstrukcija ietvēra energoefektivitātes pasākumus, elektroinstalācijas, ventilācijas, ugunsdrošības sistēmas, logu, durvju un jumta maiņu, arī vides pieejamību. Izbūvēts lifts un zāle. Labiekārtots pagalmis, ierīkoti rotaļu laukuma elementi. Iestāde ieguva pati savu estrādi.

Sakārtojot skolu tīklu, izveidotas telpas sešgadīgo mācībām Skrundas vidusskolā. Bijusi Oskara Kalpaka Rudbārzu pamatskola nodota Aizsardzības ministrijai, un tur taps militāra kadetu skolu.

Veiksmīgā sadarbībā ar a/s *Sadales tīkls* Raņķu pagastā izbūvēta apakšstacija, palielinot elektroenerģijas jaudu novadā. Labiekārtots Skrundas tirgus laukuma kvartāls, bet darbs vēl turpinās pie autoostas kvartāla. Turpinās teritorijas labiekārtošana, pilnveidojot vidi ģimenēm ar bērniem. Izveidots rotaļu laukums skvērā aiz kultūras nama.

2. Nav izdevies ēku siltināšanas projekts visā novadā.
3. Kandidēšu, bet, no kuras partijās, tas lai pašlaik paliek manā ziņā.

Ainārs Zankovskis (LRA)

1. Mūsu programmā bija reāli izdarāmi darbi. Izglītībā – sakārtots skolu tīkls, pieejama kvalitatīva izglītība. Ir renovēti bērnu darzi, skolas katru mācību gadu tiek remontētas un labiekārtotas. Tiek piedāvātas dažādas izglītības un interešu izglītības programmas, ieskaitot valsts aizsardzības mācību.

No jauna uzbūvēts bērnu spēļu laukums un āra jeb zaļā klase pie skolas. Ir labiekārtots tirgus laukums. Izbūvēta un attīstīta Ventas taka. Drošībā – pašvaldības policija ļoti veiksmīgi sadarbojas ar Valsts policiju. Sadarbībā ar *Sadales tīklu* uzbūvēta elektrības apakšstacija, lai stabilizētu un palielinātu jaudu novadā.

2. Izglītībā – mazā skolēnu skaita dēļ diemžēl bija jāslēdz Jaunmuižas pamatskola, līdz ar to bērnu darza grupa bija jāpārceļ uz Skrundu, kas nav tuvāk dzīvesvietai.

Centāmi piesaistīt līdzekļus māju siltināšanai Rudbāržos, taču neizdevās.

3. Iepriekš startēju no LRA, bet partijā nebiju. Nevienā nestāšos arī tagad. Ja kādam sarakstam likšos noderīgs kā bezpartejiskais, iespēju apdomāšu. Tāpēc, ka esmu no Skrundas.

Rihards Valtenbergs (LRA)

1. Varētu teikt, ka esam pirmindnieki, jo izdarīts teju viss, kas solīts. Skrundu vairs nevar pazīt. Esam centušies pilsētu padarīt maksimāli pievilcīgu uzņēmējiem, lai viņiem būtu vēlme šeit sākt biznesu. Esam sagatavojuši labvēlīgu augsni pat lielu uzņēmumu ienākšanai.

2. Līdz galam nav izdevies īstenot ekonomisko attīstību, jo ir problēmas ar darbspēku, un arī lielajiem investoriem rodas jautājums, kur to dabūt.

3. Jā, startēšu, bet šoreiz sadarbībā ar Jauno konservatīvo partiju.

Ivo Bārs (LRA)

1. Šī sasaukuma laikā esam izpildījuši visu programmā solīto, novada un pilsētas labiekārtošanā paveikts tiešām daudz. Padarīto darbu saraksts ir garš, visu pat grūti būs uzskaitīt. Lielākie darbi īsumā: tirgus laukuma, Skrundas pastaigas takas izbūve, uzņēmējdarbības teritorijas labiekārtošana un laukuma izveide, noasfaltētas vairākas Skrundas ielas, novadā pārbūvēti vairāki ceļi, atjaunots grants segums, daudz strādāts pie parku un trotuāru labiekārtošanas.

2. –
3. Vēl neesmu izlēmis. Esmu pārdomās par turpmāko politisko darbību.

Dzintars Ankevics (LRA)

1. Gribētos teikt, ka visus solījumus esam izpildījuši un pat vairāk. Bērnu darzi ir atjaunoti, ugunsdzēsēju depo uzcelts, vēl atjaunoti gājēju ceļi, noasfaltētas vairākas ielas, atjaunoti vairāki novada grants ceļi. Izveidots bērnu spēļu laukums, bijuši citi darbi. Vēl gribas pieminēt pastaigu taku tūristu piesaistīšanai.

2. –
3. Vēl domāju.

Aivars Sebežs (LRA)

1. Lielākā daļa no tā, ko solījām, ir izpildīta. Ja jautājums ir par manis paša paveikto, tad vislielākais gandarījums ir par to, ka nav sastrādāta neviena riebklība.

2. Rudbāržu māju siltināšana. Acīmredzot dažādām instancēm ir dažāda izpratne par darbiem.

3. Startēšu, jo nevar visu varu atdot Kuldīgai. Jābūt cilvēkiem arī no malas, iedzīvotāju pārstāvjiem, jo novads būs liels. Būs kā savulaik ar Maskavu un Rīgu. Ja viss izdosies, startēšu no šīs pašas partijās.

1. Kas solīts priekšvēlēšanu programmā, un ko ir izdevies realizēt?
2. Kas no solītā nav izdevies un kāpēc?
3. Vai kandidēsiet arī šajās vēlēšanās un kāpēc? No kuras partijas?

DOMES SĒŽU APMEKLĒJUMS		
No 2017. gada 6. jūnija līdz 2020. gada 30. decembrim		
Skrundas novada domē notikusi 61 sēde.		
	Apmeklētās	Neapmeklētās*
Loreta Robežniece	51	25
Aldis Zalgauckis	58	3
Ivo Bārs	45	16
Aivars Sebežs	54	24
Gunta Stepanova	49	12
Ivars Grundmanis	53	8
Dzintars Ankevics	45	16
Juris Jaunzems	19	42
Aivars Rudzroga	45	16
Ainārs Zankovskis	55	8
Valdis Pakulis	45	20
Inese Ivāne	38	0
Benita Lielāmere	12	0
Ainārs Piljeckis	1	1
Jānis Brūveris**	38	20
Valters Farnasts**	37	12
Rihards Valtenbergs****	23	0

Par visčaklāko uzskatāms **Aldis Zalgauckis**, bet visnegatīvāko lietderības koeficientu, runājot hokeja terminos, nopelnījis **Juris Jaunzems**.

* Ieskaitot atvaļinājuma laiku
** Pievienojās, kad deputāta pilnvaras izbeidza A. Piljeckim (20.07.2017.)
*** Pievienojās B. Lielāmeres vietā (29.03.2018.)
**** Pievienojās I. Ivānes vietā (13.11.2019.)

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai zināt, kuri pašlaik ir Skrundas novada deputāti? Kā vērtējat viņu veikumu četros gados?

Sarmīte, skrundieniece:
– Domes priekšsēdētāja, vēl Gunta Stepanova. Bet vispār zinu maz. Es dzīvoju laukos – nekādas informācijas nav, kas un ko dara. Skrundas domes izdevumu saņemu, bet tur vajadzētu rakstīt sprotamāk, nevis oficiālā stilā izklāstīt. Bet darbi ir redzami. Ļoti skaisti sakārtota Ventmala, jaunais tirgus laukums. Skrundā vide kļūst sakoptāka, patīkamāka.

Māris Pauliņš, skrundienieks:
– Zinu, ka ir Dzintars. Viņa uzvārdu un arī citus deputātus ātrumā neatceros. Es dzīvoju mazā ciematnīā – Plostniekos. No deputātu puses izjūtu ieinteresētu attieksmi. Mums ir ikgadējās sapulces, kurās vadība ir iedzīvotājiem pārrunā problēmas. Ir sevīšķi pensionāriem tas ir ļoti svarīgi. Kad bija iespējams, viņiem rīkoja braucienus. Mums ir ierīkotas laternas, uzliktas ierobežojumu zīmes.

Reinis Grīnbergs, skrundienieks:
– Nojausma ir, kas ir vietējie deputāti. Pēdējo četrus gadus laikā Skrundā attīstās teritorijas autoceļa A9 tuvumā. Sūdzēties nevar, ka te būtu slikta dzīve. Tad jau savu darbu dara labi.

Indra Ivanova, skrundieniece:
– Zinu, kas ir mūsu deputāti, bet tā pēkšņi kādu konkrēti nosaukt nevaru. Četros gados Skrundā izdarīts diezgan daudz. Tas nozīmē, ka viņi strādājuši labi.

Gaļina Rubežniece, skrundieniece:
– Nezinu, kas ir mūsu deputāti. Vēlēšanās piedalījies un domāju, ka ievēlētajiem katram savi pienākumi iedalīti un katrs tos atbildīgi pilda. Es ticu, ka viņi tāpat kā mēs visi savu darbu dara, cik labi spēj. Pēc pārmaiņām Skrundā var redzēt, ka tas tā tiešām ir.

Svetlana Marksa, skrundieniece:
– Es tikai nepilnu gadu te dzīvoju, tādēļ nezinu. Iepriekš dzīvoju Priekulē, un tur ievēlētos zinu. Domāju, ka visur deputāti strādā, bet visur gribētos, lai vairāk domā par iedzīvotājiem. Par tiem, kam iet grūti: gan uzņēmējiem, gan trūcīgajiem.

Aldis Zalgauckis (LRA)

1. Gandrīz viss, kas solīts, izpildīts. Rekonstruēta pirmsskolas izglītības iestāde Skrundā. Īstenots grants ceļu projekts Skrundas, Nīkrāces, Rudbāržu un Raņķu pagastā.

Sakārtotas ietves, gājēju ceļi, laukumi un ielas Skrundā un pagastos.

Labiekārtota dzīvojamo māju teritorija: autostāvvietas, rotaļlaukumi. Izveidots publiskais rotaļlaukums.

Izveidota tūrisma un mājražotāju biedrība *Skrundas klēte*.

Sakārtota vieta uzņēmējdarbības laukumam (12 ha). Sakārtots tirgus laukums, tā infrastruktūra.

Turpinās autoostas kvartāla labiekārtošana (projekts autoostas renovācijai).

Izveidota Ventas taka un atpūtas vietas. Nodrošināts skolēnu un pirmsskolas bērnu transports no tām vietām, kur skaits samazinājies un mācību iestādes slēgtas.

Atbalslīta alternatīvu (Montesori, ekoloģijas) mācību metožu ieviešana. Tiek turpināta militārā apmācība vidusskolā.

Atbalslīta aprūpētāju programmas apguve. Saglabāti veselības punkti.

Nodrošināti kvalitatīvi sociālie pakalpojumi un atbalsts iedzīvotājiem. Sniegta palīdzība personām ar īpašām vajadzībām, maznodrošinātajiem, ģimenēm ar bērniem un sociāli mazaisargātajiem.

Palielināts novērošanas kameru skaits novadā. Izstrādāts dabas aizsardzības plāns Ventas un Šķērveļa ielejai.

Sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām realizēti projekti sabiedrības vajadzībām.

2. Sakarā ar epidemioloģisko situāciju par maz bijušas iespējas rīkot klātienē tikšanās ar vēlētajiem. Ēku siltināšanas projekts Rudbāržos ieviešies, jo pēc pirmā atzinuma *Altum* lūdza labojumus. Dokumenti ir precizēti un iesniegti atkārtoti.

3. Neesmu izlēmis.

Ivars Grundmanis (LRA)

1. Manuprāt, programma pildīta godprātīgi un ir izpildīta. Realizētas daudzas labas idejas. Man kā cilvēkam, kurš bija cieši saistīts ar attīstības komiteju, tuvāka ir infrastruktūras sakārtošana. Pagastos pārbūvēti vairāki svarīgākie ceļi, Skrundā noasfaltētas ielas, izveidotas vairākas autostāvvietas pie iestādēm. Realizēta pilna bērnu darza rekonstrukcija, kura tika gaidīta jau daudzus gadus. Izveidots skaists rotaļu laukums pilsētas skvērā, izbūvēta un ar dažādiem atpūtas elementiem papildināta cilvēku labi novērtētā Ventas taka. Dažādi svarīgi lēmumi pieņemti, lai uzņēmējs varētu realizēt projektu – jauno degvielas uzpildes staciju Skrundā. Šobrīd *Virši* priecē iedzīvotājus.

Zināmu lēmumu kopumu prasīja *Sadales tīkla* izbūvētā apakšstacija. Tagad novadā nodrošināta lielākas jaudas elektroenerģija, kas var interesēt uzņēmējus.

Darbs ieguldīts sadarbībā ar Aizsardzības ministriju. Labi attīstās poligons *Mežaine*, un bijuši O. Kalpaka Rudbāržu pamatskola pārtop par kadetu skolu, kurai būs liela pievienotā vērtība novada attīstībā.

Arī *Skrundas komunālā saimniecība* veikusi darbu pie māju un dzīvokļu fonda, kanalizācijas sistēmas un attīrīšanas iekārtu remonta.

Pašvaldības policijas darbs ir atvieglots, projektā papildinot novadā novērošanas kameru tīklu.

2. Par līdz galam nepadarīto var uzskatīt ieceri siltināt daudzdzīvokļu mājas. Divām ēkām Rudbāržos projekti izgājuši lēnu ceļu caur dažādām institūcijām un ir iesniegti *Altum* izskatīšanai. Manuprāt, ir darīts ļoti daudz iedzīvotāju labā, domāts gan par izglītību, kultūru, sociālo drošību, gan veselību.

3. Jā, kandidēšu. Par partijas nosaukumu vēl runāt par agru.

Aivars Rudzroga (ZZS)

1. Novada iedzīvotājiem piedāvājot balsot par mūsu sarakstu, solījām uzlabot dzīves apstākļus.

2. Esot mazākamā, ne vienmēr spējam pārliecināt vairākumu par jomām, kuras jāuzlabo. Sasaukuma laikā aktīvi piedalījāties domes darbā.

3. Ja partijas biedri uzticēs vietu sarakstā, piedalīšos no ZZS. Vēlos arī turpmāk aktīvi piedalīties, pieņemot lēmumus par vietu, kurā dzīvoju un strādāju.

Valters Farnasts (ZZS)

1. Ir solījumi, kas izpildījušies, jo tie vērsti uz novada attīstību. Līdzīgi solījumi bijuši iekļauti arī citu politisko partiju programmās – kopīgi par attīstītāju novadu.

2. Atrodoties opozīcijā, kā sacīt jāsaka, lielus varoņdarbus nevienš tevis neļaus veikt.

3. Ja būs iespēja kandidēt, droši vien tādu iespēju izmantot, jo tā būs interesants jaunā, apvienotā Kuldīgas novada izveides laiks.

Valdis Pakulis (ZZS)

1. Startēju pirmo reizi, tāpēc pirms vēlēšanās biju ar lielāku optimismu. Mūsu saraksts palika opozīcijā. Latvijā izveidojusies situācija, ka principiāli visi opozīcijas priekšlikumi tiek noraidīti. Opozīcija ir kā kontrole pozīcijas lēmumiem. Tos lēmumus, kuri, manuprāt, bija vajadzīgi, atbalstījām. Savukārt tajos, kuri nebija man pieņemami, mēģināju pārliecināt pozīciju.

2. Nosaukšu divas būtiskas nozares, kurās neizdevās pozīciju pārliecināt, bet pēc pieejamajiem līdzekļiem darbi bija reāli izpildāmi. Ūdensvada un kanalizācijas tīklu izbūve ar ceļu sakārtošanu, ēku energoefektivitātes projekti. Arī uzņēmējdarbības vides uzlabošanu ar draudzīgu teritorijas plānojumu un novada krājaizdevu sabiedrības izveidošana iedzīvotāju finanšu pieejamībai un atbalstam.

3. Šogad būs atšķirīgas vēlēšanas sakarā ar Covid-19 pandēmiju. Notiek sarakstu apspriešana, tādēļ vēl nevaru atbildēt.

Andrejs Salmīns (NSL)

1. Personīgi es neko neesmu solījis, jo neesmu no tiem, kas mēģina ar solījumiem. Solu tikai tad, ja reāli varu izpildīt, bet kopā ar citiem kolēģiem Skrundas labā ir darīts daudz, lai mūsu pilsēta būtu skaista un pievilcīga.

2. Par maz saremontēti ceļi, jauniešiem nav uzbūvēts skeitparks, iespējams, par maz saremontētas pašvaldībai piederošās ēkas. Un gan jau vēl kaut kas...

3. Vēl neesmu izlēmis. Iespējams.

Juris Jaunzems (NSL)

apstiprināja, ka e-pasta vēstuli ar jautājumiem ir saņēmis, bet vēl domājot, vai atbildēt, piebilstot, ka neuzskata *Kurzemnieku* par nopietnu laikrakstu.

Jānis Brūveris (NSL)

pat pēc vairākkārtējiem atgādinājumiem atbildes nesniedza.

ILGAIS CEĻŠ UZ

rakstīšanu

Ar rakstnieci sarunājas bibliotēkas pakalpojumu nodaļas vadītāja Iveta Grīniņa.

Tikšanās ar rakstnieci DACI VĪGANTI no Jūrmalas pērn Kuldīgas bibliotēkā notika Valsts kultūrkapitāla fonda finansētajā projektā *Rakstnieks. Literatūra. Lasītājs*. Viņas pirmā stāstu grāmata *Ledus apelsīns* iznāca 2016. gadā un tika izvirzīta Latvijas Literatūras gada balvai kategorijā *Spilgtākā debija*, bet stāstu krājums *Tad redzēs – 2018. gadā*. Ir tapis jauns krājums *Bumbulītis*. Top arī pirmais romāns.

Kā kļūvāt par rakstnieci?

Sagatavošanās līdz pirmajam stāstu krājumam bija garš, akmeņains un likumains ceļš – vairāk nekā 40 gadus ar dažādiem kreisajiem gājieniem. Jau 1. klasē zināju, ka būšu rakstniece. Skolā padevās sacerējumi. Pēc 8. klases vajadzēja iet uz tehnisko skolu, jo vecākiem nebija naudas un vajadzēja ātrāk iegūt profesiju, lai varu sākt strādāt. Viegļās rūpniecības tehnikumā apguvu šūšanu un modelēšanu. Cilvēks ar tehnikuma izglītību nevar būt rakstnieks. Augstskolā nevarēju iestāties, jo bija jāstrādā, jāpalīdz mammai. Sapnis par literatūru tika apglabāts.

Tad pienāca Atmodas laiks, dibinājās visādi interesanti uzņēmumi, kuros strādāju. 25 gadu vecumā izdomāju mācīties, bet, tā kā filologos nebija neklātienas, aizgāju uz juristiem. Tur savu dzīvi mainīju, jo pirms tam biju viegli ietekmējama, ar zemu pašvērtējumu. Desmit gadus nostrādāju gan par juristi, gan personāla vadības speciālisti. Zināju, ka tā nav mana īstā dzīve. Jutos neapmierināta. Uzņēmumā gāju palīgā marketinga meitenēm rakstīt tekstus reklāmām, izpalīdzēju kolēģiem ar tekstu rakstīšanu. Kādu laiku strādāju kā personāla vadības speciāliste *Klondaikā*. Tur iepazinās ar meksikāņu pavāru Havjeru Garsiju, kurš piedāvāja kopā uzrakstīt grāmatu par viņa dzīvi. Tā iepazinās ar viņa stāstiem par Meksikas vēsturi, tradīcijām, viņa ģimeni. Iznāca grāmata *Gata-vots a la Mexicana*. Man bija āķis lūpā. Sākumā nevarēju saprast, vai tas, ko esmu uzrakstījusi, ir kaut kas. Bet bija sajūta: ja nepamēģināšu tagad, mans vilciens aizies.

Literārajā akadēmijā iepazinās ar Ievu Melgalvi, kas ir arī manu grāmatu redaktore. Viņas attieksme iedrošināja. Viņai piemīt tā sauktā literārā jutoņa – cenšanās ieraudzīt, saprast, ko autors gribējis pateikt. Literārajā akadēmijā bija iespēja piedalīties anonīmajos konkursos. Saņēmu iespēju uzstāties prozas lasījumos. Stāstus iepriekš sūtīju arī uz sieviešu žurnāliem, bet tur man pat neatbildēja.

Pirmais stāsts tika publicēts vietnē *Satori.lv* – nemaz nedomāju, ka tur varētu tikt. Tā pamazām aizgāja līdz grāmatai. Ne uz ko īpašu necerēju. Bet pēc grāmatas iznākšanas mani sāka aicināt uz

Rakstniece Dace Vīgante: „Agrāk domāju, ka rakstnieki ir īpaši cilvēki, bet sapratu, ka tādi paši kā visi: normāli, vienkārši. Nav vairs likšanas uz pjedestāla. Pat tad, ja dzīvē neiet, esmu laimīga, ka varu rakstīt.”

skolām, bibliotēkām. Nebija īsti skaidrs, kas tas ir, ko rakstu, un vai tas vispār kas ir. Kritiķi izdomāja, kas tas ir, un arī es sapratu, ko rakstu. Sapratu, ka ir jēga turpināt. Man visu laiku dzīvē ir pietrūcis tā, ko tagad daru.

Kur ņemt darbiem iedvesmu?

Pirmajā grāmatā lieti noderēja viss, kas dzīvē bijis. Piedzīvotais ir kā materiāls literatūrai. Mana pieredze radīja empātiju pret cilvēkiem, tāpēc spēju saprasties ar dažādiem. Ir tāds niķis – vērot dzīvi apkārt, situācijas uz ielas. Viss nav jāraksta, bet paliek atmiņā un vajadzīgajā brīdī iznirst.

Vai grāmatās ir arī reālu cilvēku prototipi?

Ar tēliem ir visādi. Pirmās grāmatas parasti ir rakstnieka dvēseles kļedziens. Iedomājos par glāzi ar putām – pirmais darbs ir tās putas, ko nosmeļu nost. Es saprotu, ka rakstu literāru darbu, nevis aprakstu konkrētu notikumu.

Stāstā *Ledus okeāns* izmantoju dzimtas vēsturi. Es cilvēkus iedomājos, bet nezinu, kas ir prototips. Paņemu detaļas. Galvenais ir salikt bildi, trāpīt īstajās emocijās. Dažkārt reālo situāciju mainu, piemēram, nogalinu cilvēku, kurš īstenībā vēl ir dzīvs.

Literatūrā viss ir mazliet spilgtāks, koncentrētāks. Man ir tādi cilvēki, kas ļoti iedvesmo. Pazīstamām personām *štukoju*, ko vēl pielikt klāt, ko atņemt nost.

Pēdējā grāmatā visi stāsti ir no impulsiem, mājieniem, mazām bildēm, kas dzīvoja galvā un par kurām nezināju, ko ar tām darīt, līdz izveidojās stāsts. Jaunākajā grāmatā būs vairāk humora un ironijas. Tie ir 13 stāsti par sievietēm. Bet romānu rakstu par vīriešiem no vīrieša skatpunkta. Kad vīrieša pasaules ir par daudz, uzrakstu stāstu par sievietēm. Manu stāstu varones nav jaunas, viņas ir daudz pieredzējušas, nonākušas brīdī, kad kaut kas jāmaina. Aprakstu lietas, kas nepāriet: bailes, neveselīgas attiecības, atmiņas par cilvēkiem, kuri aizgājuši jauni, lieka vainas apziņa, brūkoši stereotipi, situācijas, kad negribot traumēti bērni.

Ir arī impulsi, piemēram, no senās Grieķijas. Biju Atēnu Akropolē un skatījos, cik skaistas sievietes apmeklēja Atēnu templi. Tur vairs nekā nav, bet viņas nāk. Stāsts *Jeļena* ir par 80. gadu olimpiskajām spēlēm Maskavā. Iedvesmoja freska *Jupiters pavedina Olimpiju*. Tā atrodas Psihes salā – tāda diezgan pornogrāfiska.

Kā stāstos ir ar emocijām?

Neesmu no tiem, kuriem vajag izraudāties balsi. Emocijas izdriņoju caur varoņiem. Nenosodu viņus, mēģinu saprast, nemoralizēt, jo tad es kādam atreibjos. Rakstīšana ir no visiem skatpunktiem: cik man varoņu, tik skatpunktu. Mani interesē rīcības iemesli. Iejūtos konkrētajā situācijā. Ja nevaru, tas sarunājos ar psihologiem, vai cilvēks šādā situācijā varētu tā justies. Svarīgs ir patiesums. Man vajag iemiesoties: mēģinu sajukt, kā varonis jūt, domā, kustas. Visu redzu savām acīm. Dažreiz rakstot pašai gribas raudāt, un tad esmu trāpījusi īstajās emocijās.

Nerakstīts likums – par tēlu jāzina pilnīgi viss. Tāds kā CV par katru varoni, tai skaitā izskatu. Detaļas man ir ļoti svarīgas. Ieraugu tās it visur, piemēram, kādam uz šķīvja. Stāsts *Mēness parhēlijs** radās no nosaukuma, kas ļoti iepatikās, ieraugot to internetā.

Vai rakstāt īpašā diennakts laikā?

Ja man būtu 20 gadu mazāk, rakstītu pa nakti. Tagad vakaros nevaru – ceļos sešos no rīta. Dodos pie datora ar kafiju, kamēr pārējie gul, un strādāju. Tas ir mans laiks. Tad jau sākas dienas rutīna. Dažreiz noīrēju istabiņu citā pilsētā un aizbraucu uz divām trim dienām.

Ko pati lasījāt bērībā?

Man iztrūka cilvēka, kurš palīdz izvēlēties pareizās grāmatas. Izlasīju to, kas bija mājās: gandrīz visu 19. gadsimta literatūru, lubu literatūru, klasiku, to, ko varēja dabūt padomju laikos. Vēlāk izlasīju Alises Manro *Dārgo dzīvi*. Tas ir veids, kā gribētu rakstīt: zemapziņa, nav spēcīgu notikumu, vairāk tas, ko uz āru nevar redzēt. No latviešu autoriem Regīna Ezerā, manuprāt, ir pasaules līmeņa autore. Andras Neiburgas *Stum, stum* ir mana literārā Bībele. Kad sajūks mans teksts, paskatos viņu tekstos – tad viss sakārtojas. Nav tā, ka rakstu Regīnas Ezeras teikumiem. Mani uzrunā noskaņas, intonācijas, gribas paņemt kaut ko līdzīgu.

Katram autoram ir sava balss. Mēģinu būt dažāda, jo tā ir interesantāk. Stāsti ir tādi, ka lasītājs ātrumā var arī neuztvert, bet iedziļinoties saprastu. Vajag atstāt vietu padomāšanai.

Tagad rakstāt romānu. Kāda ir atšķirība?

Iet samērā grūti. Sarežģīta tēma. Tur ir saistība ar manu tēti, kurš nodarbojās ar autosportu. Attēlota tā cīņa padomju laikos, laika gars. Daudz lasu, skatos, lai tēmā iedzi-

votos. Ir reālas sarunas ar tehniski domājošiem vīriešiem. Man vajag sajukt – pa virsu braukt nepatīk. Lai lasītājiem iespaids būtu paties. Arī stāstus rakstu ilgi. Sižets top ātri, bet detaļām un slāņiem vajag laiku. Gribu uzrakstīt dziļu romānu, jēdzīgu, nevis kaut kādu.

Vai piedzīvojat arī radošās mokas?

Jā, īpaši sākumā ir trauksme, kamēr nav ritma, kamēr taustos. Tas ir milzīgs darbs, ļoti disciplinē. Katru dienu uzrakstu noteiktu apjomu, lai dabūtu ritmu. Ja pazūd pavediens, daru ko citu, pagaidu, nedomāju neko. Un tad atnāk doma.

Kā ģimene uztver to, ka esat rakstniece?

Man ģimene ir jauka. Vīrs pelna naudu. Varu darīt to, kas patīk. Nav jau tā, ka tikai rakstu, ir arī mājas pienākumi, vedu meitu uz sporta nodarbībām.

Kam pirmajam rādāt darbus?

Sākumā mēģināju rādīt vīram, bet tas nestrādā, jo mums domāšana stipri atšķirīga. Pirmais cilvēks ir Ieva Melgalve – pat tad, ja nav mana redaktore, varu savus stāstus aizsūtīt viņai. Ja par kādu vietu viņa saka „Ir labi, bet tu vari labāk”, tad zinu, ka kaut kas jāmaina. Man patīk, ka nepasaka tieši, bet norāda uz vietu, kur vajadzētu padomāt. Jūtu, ka kaut kas nav, lai gan stāsts it kā gatavs. Staigājot pēkšņi saprotu, kā tieši pietrūkst.

Vai rakstot klausāties mūziku?

Ledus apelsīnu rakstot, klausījos austrumu jeb orientālo mūziku. Tagad man vajag pilnīgu klusumu. Nevaru rakstīt, ja kāds ir mājās. Man patīk aizbraukt, lai varu peldēt literatūras orbītā, lai nesit ārā no domas. Ceru, ka kādreiz varēšu koncentrēties jebkurā vietā. Lai dabūtu tukšumu galvā, palīdz jūra un mežs. Vējš izvējo, un esmu gatava pievērsties no jauna. Peldu, patīk klausīties ūdens, meža skaņas. Iedvesmo klasiskā mūzika, Ziemassvētkos zēnu kori.

Vai ar rokdarbiem vēl nodarbojaties?

Daudzus gadus neko nedarīju, tad atnāca krīze, un atgriezās vēlme. Sapratu, ka varu pati sev kaut ko uzšūt, uzadīt. Palīdzu bērniem darbmācības stundās.

* Mēness parhēlijs, saukts arī par halo efektu – atmosfēras parādība, kurā gaismas stari lūst spalvu mākoņu ledus kristālos un no tiem atstarojas; balti vai varavīkšņaini gredzeni vai loki, stabī, plankumi ap Sauli un Mēnesi. /Tēzaurus.lv/

SARUNA AR JUBILĀRU

Skaistumu saredzot

Rudbārzniece, mediķe pēc profesijas un pārliecības, četru bērnu māmiņa un piecu mazbērnu vecmāmiņa Inta Bergmane 11. februārī nosvinējusi 60. jubileju.

VAIRUMS FEBRUĀRĪ

Intas ģimenē šis ir dzimšanas dienu mēnesis: 9. februārī 94 gadi apritējuši viņas mammai Gracei Martinsonai, 13. februārī 62. dzimšanas diena būs vīram Andrim, 15. februārī – viņu dvīnēm Ilvai un Litai. Dēls Reinis un vecākā meita Daina no šī mēneša izsprukuši. Ierasto kopīgo svinību šogad nebūs, turklāt Inta strādā Norvēģijā, Erstas komūnā.

VAR BEZ SNIEGIEM IZTIKT

Jubilāre dzimusi vidzemniece, pabeigusi Rīgas medicīnas skolu 1983. gadā un pēc toreizējās valsts sadales nosūtīta uz Rudbāržu feldšeru punktu. Nostrādājusi tur gandrīz 30 gadu, pa to laiku iepazīsies un apprecēsies ar rudbāržnieku Andri, piedzimuši bērni. Vienvārdsakot, kļuvusi par kurzemnieci un tāda jūtas joprojām, kaut nu jau vairāk nekā piecus gadus daļa viņas dzīves rit Norvēģijā. „Toreiz likās – nostrādāšu obligātos gadus un atpakaļ uz Vidzemi. Kurzemē

man ļoti pietrūka kalnu, kur slēpot. Biju pie tiem pieradusi kopš mazām dienām. Kad iepazīnos ar dzīvi Rudbāržos un ar Andri, izveidojās ģimene, tad izrādījās, ka varu bez tiem sniegiem iztikt.”

DIVREIZ NAV JĀSAKA

Jubilāre uzskata, ka Ūdensvira zīmē dzimušie esot neprognozējami, vienmēr aktīvi, meklējot piedzīvojumus, kas aizrauj. Varbūt tie pat neesot meklēti, tikai tā sagādājies: „Dzīve tiešām ir kā šūpoles: paisumi un bēgumi. Nekas traks jau nebija – meita tikai vienvar paaicināja līdzī uz Angliju zemes lasīt. Man divreiz nav jāsaka. Vēl arī nākamajā gadā. Tas bija smags darbs. Tad sāku domāt: es taču esmu mediķe un varbūt varu izmantot savu izglītību. Tā nokļuva darbā par medmāsu Hjørundfjurdheimenas pansijā Norvēģijā.”

AR PILNU SPARU

Tur Inta nostrādā nedēļas piecas, tad uz divām trim brauc uz

mājām: „Tā sanāk, ka ar vienu kāju Norvēģijā, ar otru – mājās Latvijā. Tur man pietrūkst zemes, dārza, puķu dobjū. Kurš latvietis bez tām var iztikt? Kad atbraucu mājās, ar pilnu sparū metos savā zemītē. Pirms pandēmijas divreiz nedēļā ar Andri braucām uz sarīkojumu deju mēģinājumiem Kuldīgā. Vienmēr bija, ko darīt.”

PĀRGĀJIENI AR KĀJĀM

Kalnu zemē Norvēģijā kādreizējai vidzemniecei arī ir hobiji, bet ne slēpošana. Tie ir pārgājieni kopā ar kolēģēm. Vēl Inta neesot tik pārdroša, lai izvēlētos augstākā riska trases sarkanajā krāsā. Līdz šim lielākais piedzīvojums ir 1500 m virs jūras līmeņa, kas sākumā nav licies nekā īpašs. Inta arī palīdz kolēģēm makšķerēt, proti, ja viņa ir klāt, tad zivis ķeras.

Vai Andris nav izteicis vēlmi dzīvot interesantajā zemē Norvēģijā? Nē, tā viņam esot par aukstu. Jāpabeidz reiz celt māju Rudbāržos. Arī Inta teic, ka ār-

„Tā ir, ka Ūdensvira zīmē dzimušie saprot: pasaule ir skaista, tāpēc nevajag izniekot laiku, to neredzot,” saka Norvēģijā strādājošā Inta Bergmane no Rudbāržiem.

zemēs viņai ir darbs, kas patīk, brīnišķīgi kolēģi, laba mājvieta un skaista daba visapkārt, tomēr Latvija ir Latvija. Vēl nesen izbraukāt nebija grūti, bet tagad problēmas rada pandēmijas ie-

robežojumi. Tomēr jubilāre uzskata, ka tas ir pārejoši. Jābūt optimistiem.

Daina Tafelberga
Intas Bergmanes arhīva foto

ATTIECĪBAS

Kā būt mierīgākam

Iluta Neimane, sertificēta psiholoģe, ģimenes psihoterapijas speciāliste

Aizvien biežāk uz nerviem krīt citi cilvēki. Tā bija jau pirms pandēmijas, bet nu tas saasinājies. Pat ģimenes locekļi var mani ātri aizkaitināt it kā par sīkumiem: par skaļu runā, nenoliek mantas, kur paņēmuši utt. Vai vaina ir mani? Ko iesākt? Negribu būt tāda nervoza.

Pandēmijas laiks katram dzīvē ir ieviesis daudz korekciju. Mēs

nevaram brīvi atpūsties, tā kā gribas, nevaram pabūt vienatnē, jo daudziem ir attālinātais darbs. Bērni mācās tāpat, un stundas vai sapulces platformā Zoom notiek katram savā istabā. Daudzas lietas vienkārši krīt uz nerviem. Lai atbildētu sīkāk, ir daudz vairāk jāzina, kā dzīvojat, vai jums ir bērni un cik tie veci. Kāds ir darbs, ko darāt? Kāds ir jūsu dienas plānojums?

Šajā laikā ļoti svarīgi ir savus darbiņus pārskatīt visiem kopā. Pareiza plānošana un organizēšana krietni vien samazinās stresu un nervozumu, kas piezogas. Katram var iedalīt mazos darbiņus, kas dienas laikā jāpaveic. Ja

par skaļu kļūst istabā, droši dodieties dabā!

Katram jāatrod veids, kā sev palīdzēt: mūzika, laba filma, grāmata, pastaigas un sports svaigā gaisā, silta vanna. Daudzi pandēmijas laikā ir atjaunojuši sen aizmirstos hobijus, un iespējams, ka tas var palīdzēt nebūt tik nervozai.

Ja jums ir jautājums, sūtiet to **e-pastā** (redakcija@kurzemnieks.lv) vai **Kurzemnieka** feisbuka lapas **mesendzeri!** Redakcija pārsūtīs psiholoģei un atbildi publicēs **Dzīves lapā**.

STĀRKA VĒSTIS

No 3. līdz 10. februārim Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā piedzimuši septiņi puikas un divas meitenes. Bērniem doti šādi vārdi: Viesturs, Markuss, Ralfs, Marsels, Adrians, Mareks Arnis, Nikolass, Māra un Evelīna.

Gan smagākais, gan garākais bērniņš

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā janvārī piedzimis 41 bērniņš – 21 meitene un 20 zēnu, tai skaitā garākais un smagākais mazulis.

Smagākais bērniņš – zēns – piedzimis svēra 4,87 kg, tā pārspējot pagājušā gada smagākā mazuļa svaru, kas bija 4,83 kg. Savukārt vieglākais svēra 2,3 kg. Janvārī piedzimis arī pēdējā gada laikā garākais bērniņš – 62 cm garš puisītis. Īsākā bijusi meitenīte – 47 cm. 13. janvārī vecmātes sveikušas visvairāk jaundzimušo, palīdzot pasaulē nākt sešiem bērniņiem: četriem puisīšiem un

divām meitenītēm.

Vidējais māmiņas vecums pagājušajā mēnesī bijis 29,73 gadi robežās starp 16 un 44 gadiem.

Lielākā daļa dzemdētāju ierašanās no Saldus (11), Kuldīgas (desmit), kā arī Talsu, Tukuma, Ventspils, Kandavas, Brocēnu, Skrundas novada un citām vietām.

Populārākie vārdi janvārī: meitenēm Sofija un Paula (pa diviem), zēniem – Gustavs (divi). Retāki un interesantāki vārdi: zēnam – Milo, meitenēm – Melika un Dariana.

Elisa Rudzīte

JANVĀRĪ MŪŽIBĀ AIZGĀJUŠĪ

Kuldīgas novadā

Erna Anševska (1930)
Valdis Jānis Asums (1939)
Ainars Baumanis (1964)
Gatis Berševics (1997)
Mirdza Bože (1934)
Velta Dravniece (1930)
Vera Dukure (1940)
Viktors Getmans (1934)
Helmuts Gruntiņš (1972)
Raimonds Gulbis (1951)
Ilmars Juris Jansons (1942)

Normunds Juhņevics

(1974)
Andrejs Teodors Ķīns (1934)
Mudīte Lakševica (1938)
Līze Lampa (1933)
Ludis Leitāns (1942)
Skaidrīte Linde (1925)
Edvīns Neilands (1930)
Mirdza Aina Plaude (1939)
Eduards Pupelis (1944)
Vilis Rieksts (1935)

Uldis Rūmnieks (1958)

Imants Jānis Steps (1930)
Rūdolfs Šmēdiņš (1929)
Jānis Šmits (1967)
Veronika Tilka (1941)
Ilmārs Tomsons (1933)
Matīss Tulls (1988)
Ausma Upeniece (1954)
Imants Vanags (1947)
Raimonds Vīķis (1967)
Zenta Zviedre (1929)

Skrundas novadā

Zenta Rozenberga (1936)
Dzidra Meļķerte (1934)
Jānis Antonovičs (1949)
Skaidrīte Graube (1945)
Ralfs Aleksins (1951)

Alsungas novadā

Ludis Dūdiņš (1942)

(Sagatavots pēc dzimstarakstu nodaļu informācijas)

IZ DZĪVES

Uzmanību – zūmā svešiniece!

9. klasei sākas matemātikas stunda vietnē Zoom. Kamēr visi pieslēdzas, Rūdis saka: „Skolotāj, mums zūmā ienācis svešinieks – kaut kāda Ketija. Izmetiet, lūdzu, ārā! Tūlīt spēlēs mūziku un sāks traucēt.” Skolotāja: „Rūdi, tā Ketija mūsu klasē iet kopš 7. klases un ir piedalījusies katrā stundā!”

Mamma, kas mājās šo situāciju redzējusi, vēlāk dēlam prasa: „Kā tu varēji nezināt, ka Ketija kopā ar tevi mācās jau tik ilgi?”

Rūdis spriež: „Nu, 7. klasē satikāties visi jauni, un viņa bija blondā. 8. klasē viņa, izrādās, sešus mēnešus slimoja, un mati bija brūni. Tad jau bija sākušās zūma stundas. Tagad viņai mati ir sarkani, zūms ir jau kopš oktobra, lodziņi ekrānā tik maziņi, un viņa parasti nerunā...”

PALĪDZĪBA

Katrīna Blaua

Ko iesākt, ja bērns aizrijas

Bērns pasauli iepazīst caur muti, tāpēc mazie bieži vien aizrijas gan ar pienu vai ēdienu, gan sadzīves priekšmetiem un rotaļlietām. Ģimenes ārste Zaiga Rone dalās nozīmīgos padomos, ko tad darīt.

Ja elpceļos nonāk svešķermenis, nekavējoties rodas klepus. Tā ir bīstama situācija, jo dažkārt bērns pats nespēj svešķermeni atklepot, viņam sākt trūkt elpas, lūpas kļūst zilas un seja – sarkana. Svarīgi prast izvērtēt, vai klepus ir efektīvs, jo neefektīva klepus gadījumā strauji attīstās smakšanas pazīmes un tūlītēja rīcība ir svarīga dzīvības glābšanai. Ja bērns klepo un raud, tad aizrīšanās nav smaga, bet, ja neklepo un neraud, tad jārikojas nekavējoties.

KĀ ATŠKIRT KLEPUS VEIDU

Efektīvs klepus: tas ir skaļš, bērns raud, ar viņu var sarunāties, viņš spēj ievilkāt elpu pirms klepošanas, spēj uz notiekošo normāli reaģēt.

Neefektīvs klepus: tas ir bez skaņas, bērns nespēj parunāt, ievilkāt elpu, ir zilas lūpas, pakāpeniski viņš zaudē samaņu. Aizrīšanās parasti notiek pēkšņi: bērns sāk klepot, gārgt, iepriekš nav bijušas slimības pazīmes, pirms tam bērns spēlējies vai ēdis.

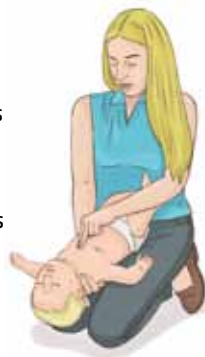
Rīcība, ja aizrijies zidainis (līdz gada vecumam)

Jāpaskatās mutē, vai svešķermenis ir redzams; ja ir, tas jāizņem; ja ne, tad dara tālāko.

Zidaini nogulda sev uz rokas, lai galviņa ir zemāk par ķermeni un ar seju uz leju. (Galva jāfiksē, lai bērns neizslidētu.) Savu roku atbalsta pret augšstilbu, lai pozīcija būtu stabila. Izdara piecus diezgan spēcīgus sitienus starp lāpstiņām galvas virzienā. Atkārto cikliski, līdz svešķermenis izklepots.

Ja tas nav izkritis, bērnu noliek guļus ar skatu uz augšu, galviņa ir nedaudz zemāk. Ar diviem pirkstiem piecas reizes izdara straujus grūdienus krūškurvja vidū (nedaudz zem līnijas, kas savieno krūšu galus)

Pagriez zidaini otrādi un pārbauda, vai svešķermenis nav redzams.

Ja zidainis vairs neklepo un nepretojas, bērnu liek uz zemes, atliec galvu un pārbauda, vai ir elpošana. Ja zidainis ir bezsamaņā un neelpo, sāk atdzīvināšanu un nekavējoties izsauc ātro palīdzību. Nekādā gadījumā nedrīkst bērnu kratīt aiz kājām! Kakls zidainim ir trausls, un šāda darbība ir riskanta.

Rīcība, ja aizrijies bērns

Paliec viņu nedaudz uz priekšu un piecreiz uzsit starp lāpstiņām virzienā uz galvu.

Ja svešķermeni atklepot neizdodas, lieto Heimlika paņēmieni – nostājas aiz bērna, aptverot ar abām rokām, un ar vienas rokas dūri izdara piecus spiedienus saules pīnumā.

Ja dzīvības pazīmes nav novērojamas, noliek zemē, atliec galvu un pārbauda elpošanu. Ja tā apstājas, sāk atdzīvināšanu un izsauc ātro palīdzību.

VESELĪBAI

Kā nepārpūlēt acis?

Miks Puķītis, Redzes telpas vadītājs, redzes speciālists

Mūsdienu ieradumu dēļ redzes noslodze būtiski pieaug. Lielāka nozīme ir tās funkcionālajam stāvoklim. To pēta šaura zinātnes disciplīna, ko sauc par ortoptiku. Galvenais virziens ir acs muskulatūras un abu acu kopdarbības jeb binokulārās redzes pētīšana un analīze. Binokulārā redze un telpiskā jeb stereoredze ir redzes

augstākie līmeņi, un pilnvērtīga sistēmas darbība iespējama tikai tad, ja šie līmeņi tiek sasniegti.

Būtiska ietekme uz binokulāro redzi ir šķielēšanai un ambliopijai jeb slinkajai acij, taču mēdz būt arī nelieli traucējumi, un tad var palīdzēt vingrinājumi. Tie iedalās divās kategorijās: tādi, kas palīdz redzes mehānismu uztrenēt un aktivizēt, un tādi, kas palīdz to atslābināt.

Mūsdienīga speciālista uzdevums ir noteikt vismaz galvenos ortoptiskos elementus, kā arī ieteikt vingrinājumus vai citu pieeju, kā tos uzlabot.

Ļoti būtiski ir saprast, ka nekādā ziņā neder vispārīnājumi, jo katrs gadījums ir ļoti atšķirīgs. Tas nozīmē, ka viena recepte nederēs: vieniem nepieciešami vingrinājumi, kas uzlabo redzes *jaudu*, citiem vajag redzes mehānismu atslābināt. Pieaugot tuvuma redzes slodzei, pieaug arī atslābinošo vingrinājumu izplatība, jo tuvuma slodze jau kalpo kā redzes aktivizācija. Vingrinājumu efektivitāte lielā mērā atkarīga no cilvēka vecuma – vislielākais efekts būs aptuveni līdz 40 gadiem. Vislabāk tomēr nenonākt līdz situācijai, kad šādi vingrinājumi nepieciešami.

Lūk, daži padomi!

1. Adekvāta slodze un atpūtas pauzes

Katra tuvuma redzes slodzes stunda (piemēram, biroja darbiniekam) jāsadala proporcijā: 55 min. darbs – 5 min. atpūta. Visi tuvuma darbi ieteicami pēc iespējas lielākā distancē un ergonomiski pareizi iekārtotā vidē.

2. Aktīvs dzīvesveids un fiziska slodze ārpus darba

Jāatceras, ka, darbinot skeleta muskulatūru ar fizisku slodzi un tā aktivizējot somatisko nervu sistēmu, tiek atpūtināta veģetatīvā nervu sistēma. Arī redzes me-

hānisms tad *ievilk elpu* un atjaunojas. Tāpēc derētu aizdomāties, cik pareizi ir fiziskas slodzes laikā skatīties, piemēram, televīziju.

3. Pilnvērtīgs, daudzveidīgs uzturs

Vispārīnāt cilvēkam galvenā ir uztura daudzveidība. Četri gadalaiki Latvijā mums to lieliski nodrošina – atliec tikai izmantot.

4. Redzes papildu atslābināšana

Bieži vien gudra briļļu lēcu izvēle aizved pie specifiskas tehnoloģijas lēcām, kas zināmā mērā aizvieto atslābinošos vingrinājumus. Šādu vajadzību izvērtē speciālists, un visiem tā nederēs.

5. Acu aizsardzība no fizikālā aspekta

Ļoti bieži tiek lietotas briļļu lēcas ar iestrādātu zilās gaismas filtru, jo pētījumi pārliecinoši pierādījuši ekrānu izstarotās zilās gaismas kaitīgumu ilgtermiņā. Turklāt tas ir piemēroti ne tikai optisko briļļu lietotājiem vien. Šādas lēcas ieteicamas biroja darbiniekiem un tiem cilvēkiem, kuri ilgi skatās ekrānos, monitoros u.tml. Bet lēcu izvēlē jābūt ļoti uzmanīgiem, un te palīdzēs redzes speciālists vai konsultants, jo visi ražotāji nepiedāvā iedarbīgas preces.

VIRTUVĒ

Dārzs uz palodzes

Kā mājās ierīkot garšaugu dārzu? Ja logi vērsti uz dienvidiem, var izvēlēties tos augus, kas nāk no tropiskā un daļēji tropiskā klimata: derēs rozmarīns, timiāns, baziliks, lauru lapas un oregano. Ja logi uz austrumiem un rietumiem, tad uz palodzes var audzēt piparmētras, pētersīļus, maurlokus.

Baziliks

Tā lapas derēs salātiem, sviestmaizēm, mērcēm, pesto gatavošanai. Sēklas jāsēj bagātīgā, organiskā augsnē. Bazilikam tīk siltums, spilgta gaisma. Tas gan neaugs ilgi, tāpēc jāsēj ik pēc pāris nedēļām.

Lauru lapas

Var izmantot gan svaigas, gan kaltētas. Lauru krūmi jāstāda ātri nožūstošā augsnē un jātur gaismā pie loga, vēlams, austrumu vai dienvidu pusē.

Maurloki

Tie saderēs ar olām, zupām un

salātiem. Lociņi ir veselīgi un pēc nogriešanas labi atjaunojas. Labāk audzēt spilgtā gaismā pie loga, kas vērsti uz dienvidiem.

Oregano

Tas ir itāļu, meksikāņu, Centrālamerikas un Tuvo Austrumu virtuvei raksturīgs piparmētru radnieks. Lapas derēs tomātu mērcēi, gaļai, sautējumam, zupai. Žāvētas lapas būs asākas nekā svaigas. Augiem vajag mērenu vai spēcīgu gaismu, un jārauga, lai augsne neizžūst.

Rozmarīns

Var pievienot vistas gaļai, cūkgaļai, jēram, zupai, kartupeļiem un olīveļļai. Tas ir garšīgs arī tomātu un krējuma mērcē. Rozmarīns vasarā pacieš karstas, saulainas un sausas vietas, bet ziemā dod priekšroku vēsākai temperatūrai, ja gaisma ir spēcīga.

Timiāns

Jāstāda labas drenāžas augsnes maisījumā un jātur pie silta un saulaina loga.

PĀRDOD

Divus atpūtas **KRĒSLUS**.
Tālr. 28263706.

Pārdod **MEDU** (3 l – 18 eiro) ar piegādi mājās svētdien, 14. februārī.
Tālr. 26441406.

Pārdodam svaigi atdzesētus **CŪKGAĻAS** pusliemeņus (svilinātus), svars: 40–45 kg, 2,40 eiro/kg, gaļas sadale un piegāde – bez maksas. Tālr. 28890462.

Pārdod lopbarības **PUPAS**.
Tālr. 29335384.

Baltas un brūnas **DĒJĒJVISTAS** (11 mēn. vecas). Pērkot 10 gab. un vairāk, piegāde bez maksas. Tālr. 24976880.

SIA *Vēvers* pārdod priedes skaidu kuri-nāmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena: 130 eiro. Tālr. 26651831.

Pārdod kokskaidu **BRIKETES**, 120 EUR/t + piegāde. Tālr. 28196838.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā, tikai 128,80 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**.
Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās.
Tālr. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgrīzumu **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**.
Tālr. 20396500.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 27811870.

PĒRK

Z/š *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**.
Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

MEŽUS, cirmsas, malku. Tālr. 26544462.

Craftwood **PĒRK MEŽA ĪPAŠUMS** visā Latvijā, cena: no 1000 līdz 10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā.
Tālr. 26360308.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

VĒLAS ĪRĒT

Ģimene vēlas īrēt divstābu līdz trīsistābu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 29634449.

VĒLAS NOMĀT

Vēlos nomāt lauksaimniecības **ZEMI**.
Tālr. 26107871.

VAJADŽĪGI

Alsungas novada dome (90000036596) uz nenoteiktu laiku aicina darbā Alsungas novada tūrisma informācijas un vēsturiskā mantojuma centra **KONSULTANTI/-U** (tālr. informācijai 26425015, vairāk informācijas: www.alsunga.lv). Darba samaksa: 757,18 eiro mēnesī pirms nodokļu nomaksas.

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!

Tālrūnis
25466688.

APSVEIKUMS

Laime nekad nav pacēlusi cilvēku tādā augstumā, lai viņš neilgotos pēc drauga. Sirsnīgi sveicu **ILGU AKSELI** dzimšanas dienā. Lai tev veselība, dzīvesprieks un labestība kā līdz šim!

Sveic jaunības dienu draudzene Ilona Ventspīli

DAŽĀDI

19. februārī 10.00–12.00 Kuldīgā, PVA centrā (pasta 2. stāvā), pārdos un labos **DZIRDĒS APARĀTUS**.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Ēku siltināšana ar **EKOVAI**. Aizpildām ēku gaisa spraugas. Tālr. 25624247.

Siltinām mājās ar **EKOVAI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbraukumā. Tālr. 27501427.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupīcu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Pārvietojams automatizēts **GATERIS**.
Tālr. 22186086.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**.
Tālr. 29605105, 28205914.

LĪDZJŪTĪBAS

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un atmiņas kā krāšņs zieds.*

/J.Silazars./

Skumju brīdī esam kopā ar Anci Gulbi, no vecmāmiņas atvadoties.
Kuldīgas kultūras centra kolektīvs

Patiesa līdzjūtība kolēģei Veltai Studentei, dzīvesbiedru mūžības ceļā pavadot.

Daktera Ēvalda Upenieka ģimenes ārsta prakse Kurmāles un Ēdoles pagastā

*Aiziet var, bet nemūžam tik tālu,
Lai caur ziediem un puteņu vāļiem
Neskanētu atmiņu balss.*

/Rainis./

Skumju brīdī esam kopā ar Veltas Studentes ģimeni, AIVARU mūžības ceļā pavadot.

Šulcu ģimene

Es neesmu tālu. Vienkārši ceļa otrā pusē. Tu redzēsi – viss ir labi.

/S.Pegi./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Veltai Studentei, vīru AIVARU zaudējot. Līdzjūtība arī dēliem un tuviniekiem.

Blumbergu ģimene

*Daudz darbiņi padarīti,
Daudz solīši iztecēti;
Lai nu mīļi Zemes māte
Pārkļāj savu seģenti.*

/T. dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Indrai Visockai, vecmāmiņu mūžībā pavadot.
SIA *Upeskalni AB* un SIA *Amazona* kolektīvs

*Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Esaizeju tepat – arcītām puķēm, citu saulī,
Ar citu zemi parunāt.*

/M.Zviedre./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Gornostajevu ģimenei, tev, Katīn, dēlam Jurim, meitai Laurai, mīļo tēti Aļošu mūžības ceļā pavadot.

Daiga un Arnis Skrundā

*Nu saltums dveš un smaržas vējā kaisās,
Iet garām laiks, lai neatgrieztos vairs.*

/J.Plaudis./

Izsakām līdzjūtību Veltai un pārējiem piederīgajiem, dzīvesbiedru ARVĪDU zaudējot.

Kabiles pensionāru biedrība

*Viss jāatstāj.
Kad saule pavasarī
Sies atkal vaļā puķu pumpurus,
Ar saviem straujiem ziemeļvēju zirgiem
Būs ziema viņu aizvedusi līdz.*

/Ā.Elksne./

Kuldīgas slimnīca izsaka dziļu līdzjūtību Signetai Lapiņai, vecmāmiņu mūžībā pavadot.

Pēc ilgas un grūtas slimības
mūžībā aizgājis
AIVARS STUDENTS
(1941.–2021.).

Atvadīsimies šaurā ģimenes lokā
piektdien, 12. februārī, 12.00 Meža
kapu kaplīcā. Radus, draugus un
paziņas aicinām atvadīties atmiņās.
Tuvinieki

 SIA «Vika Wood»
kokzāģētava PĒRK
egles un priedes zāģbaļķus.
Sīkāka informācija pa tālruni **26443376**.
Papildu informācija www.vikawood.lv.

IESPĒJA

Pašvaldība un sociālie uzņēmumi:
kā sadarboties

19. februārī 10.00 visu Latvijas pašvaldību pārstāvji, sociālie uzņēmēji un ikviens interesents aicināts uz tiešsaistes konferenci par pašvaldību sadarbību ar sociālajiem uzņēmumiem *Kāpēc mums to vajag*.

To atklās Valsts prezidents Egils Levits, un mērķis ir minēto kopdarbību veicināt, atklājot ieguvumus un sniedzot ieteikumus, kā to sākt un attīstīt. „No politikas, cilvēku un vērtību viedokļa sociālā uzņēmējdarbība viennozīmīgi ir atbalstāma,” uzsver Valsts prezidents.

Izskanēs Latvijas un Lielbritānijas pašvaldību pieredze, sociālo uzņēmēju redzējums, tiks

Lai saņemtu saiti uz tiešraidī, līdz 17. februārim jāaizpilda anketa (ej.uz/konference_LSUA). Saite e-pastā tiks nosūtīta 18. februārī. Programma: vietnes www.sua.lv sadaļā *Jaunumi*.

prezentēta jaunā rokasgrāmata, kurā apkopoti pašvaldībām pieejamie atbalsta rīki. Diskusijā ieteikumos dalīsies arī Labklājības ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) eksperti. Konferenci rīko Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija sadarbībā ar Britu padomes pārstāvniecību un LPS.

Justīne Smilga

GODĀTIE KLIENTI!

Kurzemnieka reklāmas nodaļa katru darbdienu klātienē strādā no 9.00 līdz 12.00.

Pārējā laikā sludinājumus un reklāmu var ievietot attālināti:
• izmantojot portālu 307.lv, nospiežot ikonu *Kurzemnieks*,
• sūtot e-pastā: sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Tālr. informācijai 25466688.

RECEPTĒ

Auzu pankūkas

Vajadzēs: 150 g auzu pārslu, 1–2 banānus, 1 tējķ. cepamā pulvera, 250 ml mandeļu vai cita augu piena, 1 ēd. k. augu eļļas.

Kā pagatavot: blenderī ber auzu pārslas un sasmalcina līdz miltu konsistencei. Var lietot arī gatavus auzu miltus. Blenderī pievieno banānus, cepamo pulveri un mandeļu vai augu pienu. Blendē, līdz tiek iegūta viendabīga, samērā šķidra masa. Mīklai ļauj ievilkties apmēram 15 minūtes.

Pannā uzkaršē eļļu un cep nelielas pankūciņas uz vidējās uguns no abām pusēm, līdz tām izveidojas kraukšķīga, zeltaini brūna garoziņa.

Pasniedz ar ogām, augļiem vai ievārījumu pēc izvēles.

VĀRDADIENAS

No 13. līdz 20. februārim

- 13. Malda (329), Melita (351)
- 14. Valentīns (2182)
- 15. Alvis (201), Olafs (475), Aloizs (150), Olavs (18)
- 16. Jūlija (9064), Džuljeta (113)
- 17. Donats (182), Konstance (45)
- 18. Kora (17), Kintija (371)
- 19. Zane (5508), Zuzanna (47)
- 20. Vitauts (606), Smuidra (27), Smuidris (5)

Populārākie: Jūlija un Valentīns.

„Ar vēl vienu Alvilu esmu sarokoļies”

Alvils Elksnis, z/s Smilškalni īpašnieks:
 – Es domāju: kad piedzimu, man bija vienalga, kādu vārdu vecāki dod. Droši vien ar savu pirmo bļāvienu un skatienu centos viņiem to pavēstīt. Un droši vien viņi no šīs manas ekspresijas nolasīja, kādu vārdu dot. Tas ir rets – tikai reizi esmu sarokoļies ar vēl vienu Alvilu. Mani kādreiz mēdza jaukt ar vārda Alvis nēsātāju. Priecīgi apsveicos, man mēģināja stāstīt, ka man ir vēl viena vārdadiena. Ar vārdu ir tā, ka nav nekādas izvēles: kāds ir, tāds ir. Zināms kods, ko vecāki apzināti vai neapzināti dod. Bērnodrāža vecumā daudzi grib sev citu, jo liekas, ka kaimiņu puika ir veiksmīgāks, jo viņam skaistākas bikses, skaistāks vārds un skaistāka rotaļlieta. Bet vēlāk vārda patikšana vairs nav aktuāla. Senie indiāņi pie tituliem tika pēc zināmiem nopelniem kaujas laukā, bet mums ir vienkāršāk. Vecāki vārdu izvēlas pēc izjūtām, un nav jāpiedalās cīņās, lai iegūtu īpašāku. Es uzskatu, ka ir vērts svinēt sasniegumus, nopelnus, kaut ko paveiktu, bet vienkārši vārdu tikai tāpēc, ka tas tev ir un tajā dienā rakstīts kalendārā? Nezinu. Es ar to neaizraujos.

JOKI

Mans priekšnieks šodien uz mani tik histēriski kliedza, ka aiz ieraduma atbildēju: „Labi, dārgā!”

Ārsti sarīkoja streiku un sauca piketu, taču neviens nespēja izburtot viņu plakātos uzrakstītās prasības.

Jau sen sapņoju, ka kādu vakaru ieslēgšu televizoru un ziņās dzirdēšu:

– Šodien pasaulē viss bija brīnišķīgi! Esiet laimīgi!

Konsultācija jūsu mežā.

- ▲ Pieredzējušu speciālistu konsultācija par meža apsaimniekošanu.
- ▲ Izstrādāsim jūsu meža apsaimniekošanas plānu.
- ▲ Veiksim meža atjaunošanas un kopšanas darbus.

Zvaniet mums 29147496.

Viss par reklāmu Kurzemniekā! Tālrunis 25466688.

TOLMETS

www.metko.lv

Meduru iela 8, Kuldīga, tālr. 26567540.

Iepērkam METĀLLŪŽŅUS, melnus un krāsainus.

- ✘ Noņemam automašīnas no uzskaites.
- ✘ Nodrošinām transporta un konteineru pakalpojumus, objektu demontāžu.

LAIKA PROGNOZE

Tik silti kā Romā nebūs

Kurzemē tuvākajās dienās kļūs siltāk, bet ziemas priekus tas nemazinās, jo sniegs būs un ledus arī tik drīz vēl nekūsis, tā sola sinoptiķi.

Kā norāda LTV laika ziņu komentētājs Toms Bricis, aukstuma vilnis valsts centrālajā un austrumu daļā vēl saglabāsies, bet rietumos temperatūra pazemināsies. Piekraštē būs ap nulli, tamdēļ varētu šķīst, ka ir pat silti. Analizējot datus no citām tuvējām zemēm, T.Bricis norāda, ka temperatūra ir atšķirīga: visaukstāk ir Krievijas ziemeļaustrumos, kur šonedēļ sals pārsniedza 40 grādus. Igaunijas ziemeļaustrumos bijuši – 26, Lietuvā ap –15. Līdzīgi arī citur Eiropā temperatūra svārstījies no mīnus diviem līdz 20 grādiem. Dažas vietas aukstums vispār nav skāris – Romā nedēļas vidū bija +14...

Pie mums lielas pārmaiņas neprognozē. Brīvdienās vējš no ZR, no Baltijas jūras nesot nedaudz siltāku gaisu, līdz ar to Kurzemē būs jau tuvu plus grādiem. Skarbas ziemas cienītājiem T.Bricis iesaka brīvdienās braukt uz Vidzemi.

Viduskurzemē sestdien un svētdien būs līdz –7 grādiem, naktīs nenokrītot zemāk par –3. Vējš vairāk no ziemeļiem, tomēr 14. februāris jeb Mīlestības diena nebūs ļoti vējaina – līdz 4 m/sek., kā prognozē Saldus un Stendes meteorostacija. Nedēļas sākumā temperatūra mazliet noslīdēs, bet vējš iegriezīsies ZR, dienas kļūs saulainākas.

Daina Tāfelberga

150 kaklasaites no visas pasaules

Raņķu bibliotēkā – 150 kaklasaites. Diemžēl nav zināmi stāsti, kā katra pie sava saimnieka nonākusi, kā kalpojusi un kamdēļ nokļuvusi Latvijā.

Lai izstādei būtu pievienotā vērtība, Valdis Nelijus sagatavojis materiālu, kā šlipsi pareizi sasiet un nekrist kaunā.

Līdz februāra beigām Raņķu bibliotēkā skatāma izstāde – visdažādākās kaklasaites: puķainas, strīpainas, ar vannas istabas attēliem, amoriem un cūciņām, kas pieķertas pikantās pozās.

Bibliotēkas vadītājs Valdis Nelijus stāsta, ka ideja radusies tad, kad pagastā saņemta krava ar drēbēm, ko paredzēts izdalīt maznodrošinātajiem. Maisos atrastas 150 kaklasaites, no kurām izveidota izstāde. Tās ražotas teju visā pasaulē: Itālijā, Francijā, Vācijā, Zviedrijā, Ķīnā utt.

V.Nelijus arī sagatavojis materiālus, kuros redzams, kā pareizi sasiet primāri vīriešiem paredzēto aksesuāru. Tas darīts tādēļ, ka sarunās ar paziņām atklājies: reti kurš māc skaistuma elementu pareizi sasiet. V.Nelijus priecātos, ja izstādes papildināšanā iesaistītos arī tuvākas un tālākas

apkaimes iedzīvotāji, kuri varētu atnest savas šlipses, kam ir interesants stāsts: par to, kā tās iegūtas, kādam pasākumam par godu iegādātas. Varbūt kādam mājās ir iespaidīga kolekcija. Ikviens aicināts sazināties ar V.Neliju pa tālr. 29831485.

Alberta Dintera teksts un foto

AKCIJA

Skolai dāvā grāmatas

Alsungas vidusskolā akcijā *Draudzīgais aicinājums* skolēni, skolotāji un absolventi ziedojuši 22 noderīgas mācību grāmatas un trīs izzinošas spēles.

Pagājušajā gadsimtā Valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa aizsāktās tradīcijas turpinājums sarīkots, ievērojot epidemioloģiskos nosacījumus, katrs savu dāvinājumu atnesa uz skolas bibliotēku. Par būtisku devumu parūpējās kādreizējā ģeogrāfijas skolotāja Aina Verbele, dāvājot apjomīgu mācību materiālu klāstu, ko skolēni varēs izmantot dabaszinībās, ģeogrāfijā, bioloģijā un citos priekšmetos.

Jolanta Hercenberga
 Elīnas Ceras
 arhīva foto

Alsungas vidusskolas bibliotēkas vadītāja Līgita Stašaita saņem Draudzīgā aicinājuma dalībnieku dāvinājumu.